

EBA/GL/2021/05

2. heinäkuuta 2021

Ohjeet hallinnosta ja ohjauksesta

1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Nämä ohjeet on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010¹ 16 artiklan nojalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten, laitokset mukaan lukien, on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan näitä ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) näkemys Euroopan finanssivalvojajärjestelmässä sovellettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä sekä siitä, miten unionin lainsäädäntöä on sovellettava tietyllä alalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määritellyn toimivaltaisen viranomaisen, johon näitä ohjeita sovelletaan, olisi noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla lainsäädäntöään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

Raportointivaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava EPV:lle viimeistään (05.12.2021), noudattaako se tai aikooko se noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei ole tehty tähän määräaikaan mennessä, EPV katsoo, ettei toimivaltaisen viranomaisen noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään EPV:n verkkosivustolla olevalla lomakkeella sähköpostitse osoitteeseen compliance@eba.europa.eu. Viitteeksi merkitään "EBA/GL/2021/05". Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan sellainen henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös ohjeiden noudattamista koskevista muutoksista on ilmoitettava EPV:lle.
4. Ilmoitukset julkaistaan EPV:n verkkosivustolla asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Sisältö, soveltamisala ja määritelmät

Sisältö

5. Näissä ohjeissa määritellään sisäiset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät, -prosessit ja -mekanismit, jotka direktiivin 2013/36/EU² soveltamisalaan kuuluvien laitosten sekä asetuksen (EU) 2019/2033 1 artiklan 2 ja 5 kohtaa sovellettaessa direktiivin 2013/36/EU VII osaston soveltamisalaan kuuluvien sijoituspalveluyritysten on pantava täytäntöön direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistaakseen tehokkaan ja vakaan hallinnon.

Kohderyhmä

Ohjeet on tarkoitettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan i alakohdassa määritellyille toimivaltaisille viranomaisille sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 1 kohdassa määritellyille finanssilaitoksille, jotka ovat joko direktiivin 2013/36/EU soveltamisen piiriin kuuluvia laitoksia siten kuin ne on määritelty direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa, myös kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohta huomioon ottaen, tai sijoituspalveluyrityksiä, jotka kuuluvat direktiivin 2013/36/EU VII osaston soveltamisalaan sovellettaessa asetuksen (EU) 2019/2033 1 artiklan 2 ja 5 kohtaa (jäljempänä ”laitokset”).

Soveltamisala

6. Ohjeita sovelletaan laitosten hallinto- ja ohjausjärjestelmiin ja niiden organisaatorakenteisiin ja vastuualueisiin, prosesseihin, joita käytetään kaikkien laitoksiin kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien riskien³ tunnistamiseen, hallinnointiin, valvontaan ja raportointiin, sekä sisäiseen valvontajärjestelmään.
7. Ohjeiden tarkoituksena on kattaa kaikki olemassa olevat hallintorakenteet suosimatta mitään erityistä rakennetta. Ohjeissa ei puututa kansallisen yhtiöoikeuden mukaiseen yleisen toimivallan jakautumiseen. Ohjeita tulee soveltaa jäsenvaltioissa käytössä olevista hallintorakenteista riippumatta (yksiportainen ja/tai kaksiportainen ja/tai muu rakenne). Ylimmällä hallintoelimellä, siten kuin se on määritelty direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 7 ja 8 alakohdassa, on katsottava olevan sekä johtotehtäviä (liikkeenjohdolliset tehtävät) että valvontatehtäviä (muut kuin liikkeenjohdolliset tehtävät)⁴.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostointia ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Näissä ohjeissa riskeillä tulee viitata myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeihin.

⁴ Ks. myös direktiivin 2013/36/EU johdanto-osan kappale 56.

8. Käsitteitä ”johtotehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin” ja ”valvontatehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin” käytetään näissä ohjeissa yleisesti viittaamatta mihinkään määrättyyn hallinto- ja ohjausrakenteeseen. Johtotehtäväänsä (liikkeenjohdollisia tehtäviä) hoitavalla ylimmällä hallintoelimellä tai valvontatehtäväänsä (muuta kuin liikkeenjohdollisia tehtäviä) hoitavalla hallintoelimellä viitataan niihin ylimmän hallintoelimen elimiin tai jäseniin, joiden vastuulla kyseinen tehtävä on kansallisen lainsäädännön perusteella. Soveltaessaan näitä ohjeita toimivaltaisen viranomaisen tulee ottaa huomioon kansallinen yhtiöoikeus ja määritellä tarpeen mukaan, mitä ylimmän hallintoelimen elintä tai jäseniä näiden tehtävien tulee koskea.
9. Niissä jäsenvaltioissa, joissa ylin hallintoelin siirtää liikkeenjohdolliset tehtävät osittain tai kokonaan tietylle henkilölle tai sisäiselle liikkeenjohdosta vastaavalle elimelle (esim. toimitusjohtaja, hallintoryhmä tai liikkeenjohdollinen johtoryhmä), henkilöiden, jotka suorittavat näitä liikkeenjohdollisia tehtäviä tehtävien siirtämisen perusteella, on katsottava muodostavan johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen. Näissä ohjeissa kaikki viittaukset johtotehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen käsittävät myös toimeenpanevan elimen jäsenet tai toimitusjohtajan siten kuin ne on määritelty näissä ohjeissa, vaikka niitä ei olisi ehdotettu tai nimitetty laitoksen hallintoelimen tai -elimien muodollisiksi jäseniksi kansallisen lainsäädännön perusteella.
10. Niissä jäsenvaltioissa, joissa osaa velvollisuuksista hoitavat ylimmän hallintoelimen sijaan suoraan laitoksen osakkaat, jäsenet tai omistajat, laitosten tulee varmistaa, että kyseiset velvollisuudet ja niihin liittyvät päätökset ovat mahdollisimman laajasti ylimpään hallintoelimeen sovellettavien ohjeiden mukaiset.
11. Ohjeissa käytetyt toimitusjohtajan, talousjohtajan ja keskeisistä toiminnoista vastaavan henkilön määritelmät ovat puhtaasti toiminnallisia, eikä niiden tarkoituksena ole velvoittaa tällaisten toimihenkilöiden nimittämiseen tai kyseisten toimien luomiseen, ellei tästä ole säädetty asianmukaisessa EU-lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä.
12. Laitosten tulee noudattaa näitä ohjeita ja toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että laitokset noudattavat näitä ohjeita yksittäisenä laitoksena, alakonsolidointiryhmän tasolla ja konsolidoinnin perusteella direktiivin 2013/36/EU 109 artiklassa säädetyn soveltamistason mukaisesti.

Määritelmät

13. Ellei toisin ole määritetty, näihin ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013 käytetyillä ja määritellyillä termeillä. Lisäksi näissä ohjeissa käytetään seuraavia määritelmiä:

Henkilöstö

Laitoksen ja sen konsolidoinnin piiriin kuuluvien tytäryhtiöiden kaikki työntekijät mukaan lukien henkilöstö tytäryhtiöissä, jotka

eivät kuulu direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, sekä kaikki johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen ja valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenet.

Johtajan tehtävä	Asema laitoksen tai muun oikeushenkilön ylimmän hallintoelimen jäsenenä.
Keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt	Henkilöt, jotka vaikuttavat merkittävästi laitoksen johtamiseen, mutta jotka eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä tai toimi toimitusjohtajana. Näitä henkilöitä ovat sisäisten valvontatoimintojen päälliköt ja talousjohtaja, mikäli he eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä, ja mahdollisesti muut laitoksen riskinoton määrään suhteutetun lähestymistavan mukaisesti tunnistetut keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt. Muita keskeisistä toiminnoista vastaavia henkilöitä voivat olla merkittävien liiketoiminta-alueiden, Euroopan talousalueen / Euroopan vapaakauppajärjestön maiden sivuliikkeiden, kolmansien maiden tytäryhtiöiden ja muiden sisäisten toimintojen päälliköt.
Konsolidoiva laitos	Laitos, jonka edellytetään täyttävän vakavaraisuusvaatimukset konsolidoidun aseman perusteella asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osaston 2 luvun nojalla.
Listatut laitokset	Laitokset, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteiksi yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jotka on määriteltä direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 21 ja 22 kohdassa ⁵ .
Merkittävät laitokset	Direktiivin 2013/36/EU 131 artiklassa tarkoitetut laitokset (maailmanlaajuiset järjestelmän kannalta merkittävät laitokset (G-SII:t) ja muut järjestelmän kannalta merkittävät laitokset (O-SII:t)) ja mahdollisesti muut laitokset, jotka toimivaltainen viranomainen on määritellyt tai jotka on määriteltä kansallisessa laissa merkittäviksi laitoksen kokoa ja sisäistä organisaatiota sekä sen toiminnan luonnetta, laajuutta ja monimuotoisuutta koskevan arvioinnin perusteella.
Osakas	Henkilö, joka omistaa laitoksen osakkeita tai, laitoksen oikeudellisesta muodosta riippuen, laitoksen muu omistaja tai jäsen.
Riskikulttuuri	Laitoksen normit, asenteet ja toiminta, jotka liittyvät riskitietoisuuteen, riskien ottamiseen ja riskienhallintaan, sekä valvonta, joka ohjaa riskeihin liittyvää päätöksentekoa. Riskikulttuuri ohjaa johdon ja työntekijöiden päätöksiä päivittäisissä tehtävissä ja vaikuttaa heidän ottamiinsa riskeihin.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

Riskinkantokyky	Riskin enimmäistaso, jonka laitos voi ottaa pääomapohjansa, riskienhallinta- ja valvontakykynsä ja sääntelystä aiheutuvien rajoitteidensa perusteella.
Riskinottohalu	Niiden riskien yhteenlaskettu taso ja tyyppi, jotka laitos on valmis ottamaan riskinkantokykynsä rajoissa ja liiketoimintamallinsa mukaisesti saavuttaakseen strategiset tavoitteensa.
Sisäisten valvontatoimintojen päälliköt	Henkilöt, jotka ovat hierarkian korkeimmalla tasolla vastuussa riippumattoman riskienhallinnan, säännösten noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toimintojen päivittäisen toiminnan tehokkaasta johtamisesta.
Sukupuolten palkkaero	Miesten ja naisten keskimääräisen bruttotuntiansion välinen ero ilmaistuna prosentteina miesten keskimääräisestä bruttotuntiansiosta.
Talousjohtaja	Henkilö, joka on kokonaisvastuussa kaikkien seuraavien toimien johtamisesta: varainhoito, taloudellinen suunnittelu ja tilinpäätösraportointi.
Toimitusjohtaja	Henkilö, joka on vastuussa laitoksen kokonaisliiketoiminnan johtamisesta ja ohjaamisesta.
Varovaisuusperiaatteen mukainen konsolidointi	Direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013 vahvistettujen vakavaraisuusäntöjen soveltaminen konsolidoinnin perusteella tai alakonsolidointiryhmän tasolla asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osaston 2 luvun mukaisesti. ⁶

3. Täytäntöönpano

Soveltamisen alkamispäivä

14. Näitä päivitettyjä ohjeita sovelletaan 31. joulukuuta 2021 alkaen.

Kumoaminen

15. Nämä ohjeet kumoavat 26. syyskuuta 2017 annetut EPV:n ohjeet hallinnosta ja ohjauksesta (EBA/GL/2017/11) 31. joulukuuta 2021 alkaen.

⁶ Ks. myös varovaisuusperiaatteen mukaista konsolidointia koskeva tekninen sääntelystandardi, joka on saatavilla osoitteessa:
https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Draft%20Technical%20Standards/2021/973355/Final%20Report%20Draft%20RTS%20methods%20of%20consolidation.pdf.

4. Ohjeet

I osasto – Suhteellisuus

16. Direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun suhteellisuusperiaatteen tarkoituksena on varmistaa, että sisäiset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät ovat yhdenmukaisia laitoksen yksilöllisen riskiprofiilin ja liiketoimintamallin kanssa, jotta sääntelyvaatimusten ja säännösten tavoitteet voitaisiin saavuttaa.
17. Kehittäessään ja pannessaan täytäntöön sisäisiä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä laitosten tulisi ottaa huomioon kokonsa ja sisäinen organisaationsa sekä toimintansa luonne, laajuus ja monimuotoisuus. Merkittävien laitosten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien tulee olla kehittyneempiä, kun taas pienemmissä ja yksinkertaisemmissa laitoksissa voidaan ottaa käyttöön yksinkertaisempia hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä. Laitosten olisi kuitenkin otettava huomioon, että laitoksen koko tai merkittävyys järjestelmän kannalta ei välttämättä itsessään kerro siitä, missä määrin laitos altistuu riskeille.
18. Suhteellisuusperiaatteen soveltamiseksi sekä sääntelyvaatimusten ja näiden ohjeiden asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi laitosten ja toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon kaikki seuraavat seikat:
 - a. laitoksen koko tarkasteltuna laitoksen ja sen varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien tytäryhtiöiden yhteenlaskettuna taseena
 - b. laitoksen maantieteellinen sijainti ja sen toiminnan laajuus kullakin lainkäyttöalueella
 - c. laitoksen oikeudellinen muoto ja mahdollinen kuuluminen konserniin sekä konserniin kuuluvan laitoksen osalta konsernia koskeva suhteellisuusarviointi
 - d. se, onko laitos listautunut
 - e. se, onko laitoksella lupa käyttää sisäisiä malleja pääomavaatimusten mittaamiseen (esim. sisäiseen luottoluokitukseen perustuva menetelmä)
 - f. laitoksen toimiluvan mukaisten toimien ja palvelujen laji (ks. myös esim. direktiivin 2013/36/EU liite I ja direktiivin 2014/65/EU liite I)
 - g. pääasiallinen liiketoimintamalli ja -strategia; liiketoimien luonne ja monimuotoisuus sekä laitoksen organisaatorakenne
 - h. laitoksen riskistrategia, riskinottohalu ja tosiasiallinen riskiprofiili ottaen huomioon myös pääomaa ja likviditeettiä koskevien vakavaraisuuden arviointiprosessien tulokset

- i. laitoksen omistus- ja rahoitusrakenne
- j. asiakastyypit (esim. yksityishenkilöt, yritykset, institutionaaliset tahot, pienyritykset, julkisyhteisöt) ja tuotteiden tai sopimusten monimuotoisuus
- k. ulkoistetut toiminnot ja jakelukanavat
- l. olemassa olevat tietojärjestelmät sekä toiminnan jatkuvuuden varajärjestelmät ja ulkoistamistoiminnot tällä osa-alueella
- m. se, vastaako laitos asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdassa esitettyä pienen tai rakenteeltaan yksinkertaisen laitoksen määritelmää tai kyseisen asetuksen 4 artiklan 1 kohdan 146 alakohdassa esitettyä suuren laitoksen määritelmää.

II osasto – Ylimmän hallintoelimen ja valiokuntien tehtävät ja kokoonpano

1 Ylimmän hallintoelimen tehtävät ja velvollisuudet

- 19. Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti ylimmän hallintoelimen tulee kantaa laitoksesta lopullinen kokonaisvastuu sekä määritellä sellaiset hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan laitoksen tehokas ja vakaa hoito, valvoa niiden täytäntöönpanoa ja vastata niistä.
- 20. Ylimmän hallintoelimen tehtävien tulee olla selkeästi määriteltyjä, ja niissä on erotettava toisistaan johtotehtävät (liikkeenjohdolliset tehtävät) ja valvontatehtävät (muut kuin liikkeenjohdolliset tehtävät). Ylimmän hallintoelimen velvollisuudet ja tehtävä tulee kuvata kirjallisessa asiakirjassa, jonka ylin hallintoelin hyväksyy asianmukaisesti. Kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten tulee olla täysin tietoisia ylimmän hallintoelimen rakenteesta ja velvollisuuksista sekä tehtävienjaosta eri tehtäviään hoitavan ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien välillä.
- 21. Valvontatehtävänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen ja johtotehtävänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee olla tehokkaassa vuorovaikutuksessa keskenään. Kummastakin tehtävästä on välitettävä toiselle riittävästi tietoa, jotta ne molemmat voivat hoitaa omat tehtävänsä. Jotta käytössä olisi asianmukainen keskinäinen valvonta ja seuranta, päätöksenteko ylimmässä hallintoelimessä ei saa keskittyä yksittäiselle jäsenelle tai pienelle jäsenryhmälle.
- 22. Ylimmän hallintoelimen velvollisuuksiin on kuuluttava seuraavien kokonaisuuksien määrittelemine ja hyväksyminen sekä niiden täytäntöönpanon valvominen:

- a. laitoksen yleinen liiketoimintastrategia ja keskeiset toimintapolitiikat, joissa noudatetaan sovellettavaa lainsäädäntö- ja sääntelykehystä ja huomioidaan laitoksen pitkän aikavälin taloudelliset edut ja vakavaraisuus
- b. kokonaisriskistrategia, laitoksen riskinottohalu ja sen riskienhallintajärjestelmä sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan, että ylin hallintoelin käyttää riittävästi aikaa riskejä ja riskinhallintaa koskevien kysymysten käsittelyyn
- c. V osastossa määritelty riittävän tasoinen ja tehokas sisäisen hallinnon ja ohjauksen sekä sisäisen valvonnan järjestelmä, jolla
 - i. on selkeä organisaatorakenne ja joka sisältää hyvin toimivat ja riippumattomat sisäistä riskienhallintaa, säännösten noudattamisen valvontaa ja tarkastusta koskevat toiminnot, joilla on riittävästi toimivaltaa, painoarvoa ja resursseja tehtäviensä suorittamiseen
 - ii. varmistetaan sovellettavien sääntelyvaatimusten noudattaminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan yhteydessä
- d. sisäinen pääoma ja lakisääteinen vähimmäispääoma, jotka määränsä, laatunsa ja jakautumisensa puolesta riittävät kattamaan laitokseen liittyvät riskit
- e. laitoksen likviditeetinhallinnan tavoitteet
- f. palkitsemisjärjestelmä, joka on yhteneväinen direktiivin 2013/36/EU 92–95 artiklassa säädettyjen palkitsemisperiaatteiden ja EPV:n direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdan ja 75 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamien moitteettomia palkitsemisjärjestelmiä koskevien ohjeiden kanssa⁷
- g. järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että ylimmän hallintoelimen yksilölliset ja yhteiset sopivuusarviointit suoritetaan tehokkaasti, että ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja jatkuvuussuunnittelu ovat asianmukaisia ja että ylin hallintoelin suorittaa tehtävänsä tehokkaasti⁸
- h. keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden valintaa ja sopivuuden arviointia koskeva menettely⁹
- i. järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa ylimmän hallintoelimen kunkin valiokunnan sisäinen toiminta, silloin kun niitä on perustettu, ja määritellä

⁷ EPV:n ohjeet moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä.

⁸ Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten.

⁹ Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten.

- i. kunkin valiokunnan rooli, kokoonpano ja tehtävät
 - ii. asianmukainen tiedonkulku, johon kuuluvat suositusten ja päätelmien dokumentointi sekä kunkin valiokunnan ja ylimmän hallintoelimen sekä toimivaltaisten viranomaisten ja muiden osapuolten väliset raportointisuhteet
 - j. riskikulttuuri, joka on yhdenmukainen näiden ohjeiden 9 jakson kanssa ja jossa huomioidaan laitoksen riskitietoisuus ja riskinottoon liittyvä toiminta
 - k. yrityskulttuuri ja arvot, jotka ovat yhdenmukaisia näiden ohjeiden 10 jakson kanssa ja jotka edistävät vastuullista ja eettistä toimintaa ja sisältävät menettelytapaohjeet tai muun vastaavan välineen
 - l. eturistiriitoja koskevat käytännöt, jotka ovat yhdenmukaisia näiden ohjeiden 11 jakson kanssa laitoksen tason eturistiriitojen osalta sekä näiden ohjeiden 12 jakson kanssa henkilöstön eturistiriitojen osalta
 - m. järjestelyt, joiden tavoitteena on varmistaa kirjanpito- ja tilinpäätösraportointijärjestelmän eheys, mukaan luettuina varainhoidon ja toiminnan valvonta sekä lainsäädännön ja asiaankuuluvien standardien noudattaminen.
23. Määritellessään ja hyväksyessään 22 kohdassa lueteltuja kokonaisuuksia sekä valvoessaan niiden täytäntöönpanoa ylimmän hallintoelimen on pyrittävä varmistamaan, että liiketoimintamallissa sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmissä, riskinhallintajärjestelmä mukaan lukien, otetaan huomioon kaikki riskit. Ottaessaan huomioon kaikki riskit, joille ne voivat altistua, laitosten olisi huomioitava kaikki asiaankuuluvat riskitekijät, myös ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvät riskitekijät. Laitosten olisi otettava huomioon, että viimeksi mainitut voivat lisätä vakavaraisuusriskejä, luottoriskit mukaan lukien, esimerkiksi sellaisten riskitekijöiden kautta, jotka liittyvät kestävään talouteen siirtymiseen tai ilmastoon liittyviin ulkoisiin fyysisiin tapahtumiin, jotka voivat vaikuttaa velallisiin, markkinoihin ja likviditeettiin. Lisäksi ne voivat lisätä operatiivisia riskejä sekä maineriskejä esimerkiksi sosiaalisten ja hallinnollisten riskitekijöiden kautta muun muassa ulkoistamisjärjestelyjen yhteydessä¹⁰. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi sopimus- tai työoikeuden alan oikeudelliset riskit, mahdollisiin ihmisoikeusloukkauksiin liittyvät riskit tai muut ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvät riskitekijät, jotka voivat vaikuttaa palveluntarjoajan sijaintimaahan ja sen kykyyn taata sovittu palvelutaso.
24. Ylimmän valvontaelimen tulee valvoa tietojen julkistamista sekä tiedottamista ulkoisille sidosryhmille ja toimivaltaisille viranomaisille.

¹⁰ Ks. vakavaraisuusdirektiivin 98 artiklan 8 kohdan mukaisesti julkaistu EPV:n raportti ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvien riskien hallinnasta ja valvonnasta. Raportissa esitellään EPV:n näkemys ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvistä riskeistä, kuvataan niiden välittymiskanavat sekä annetaan suosituksia järjestelyistä, prosesseista, mekanismeista ja strategioista, joita laitosten on pantava täytäntöön ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvien riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi.

25. Kaikkien ylimmän valvontaelimen jäsenten tulee olla tietoisia laitoksen yleisestä toiminnasta, taloudellisesta tilanteesta ja riskitilanteesta taloudelliset olosuhteet huomioiden sekä päätöksistä, joilla on merkittäviä vaikutuksia laitoksen liiketoimintaan.
26. Ylimmän hallintoelimen jäsen voi olla vastuussa sisäisestä valvontatoiminnosta V osaston 19.1 jaksossa tarkoitettussa merkityksessä edellyttäen, ettei jäsenellä ole muita toimeksiantoja, jotka voisivat vaarantaa jäsenen sisäisen valvonnan tehtävät sekä sisäisen valvontatoiminnon riippumattomuuden.
27. Ylimmän valvontaelimen tulee valvoa ja säännöllisesti arvioida ja korjata mahdollisia heikkouksia niiden prosessien, strategioiden ja käytäntöjen täytäntöönpanossa, jotka liittyvät 22 ja 23 kohdassa lueteltuihin velvollisuuksiin. Sisäisen hallinnon ja ohjauksen järjestelmää ja sen täytäntöönpanoa tulee arvioida ja päivittää säännöllisin väliajoin niin, että otetaan huomioon suhteellisuusperiaate I osastossa tarkemmin selitetyllä tavalla. Jos laitokseen kohdistuu olennaisia muutoksia, tulee suorittaa perusteellisempi tarkistus.

2 Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehtävät

28. Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee osallistua aktiivisesti laitoksen liiketoimintaan ja tehdä harkittuja ja tietoon perustuvia päätöksiä.
29. Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa ylimmän hallintoelimen asettamien strategioiden täytäntöönpanosta sekä keskustella säännöllisesti näiden strategioiden täytäntöönpanosta ja asianmukaisuudesta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen kanssa. Laitoksen johto voi vastata täytäntöönpanon käytännön toteutuksesta.
30. Käyttäessään harkintavaltaansa ja tehdessään päätöksiä johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee kyseenalaistaa rakentavasti ja arvioida kriittisesti sille toimitettuja arviointiehdotuksia, selvityksiä ja tietoja. Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee raportoida kokonaisvaltaisesti sekä ilmoittaa säännöllisesti ja tarpeen mukaan viipymättä valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle tilanteen arvioimiseen liittyvistä keskeisistä osatekijöistä, riskeistä ja kehityssuunnista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa laitokseen. Näitä ovat esimerkiksi keskeiset liiketoimintaa ja otettuja riskejä koskevat päätökset, laitoksen taloudellisia ja liiketoiminnallisia olosuhteita, likviditeettiä ja pääomapohjan vakautta koskevat arviot sekä olennaisia riskejä koskevat arviot.
31. Rajoittamatta direktiivin 2015/849/EU saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ylimmän hallintoelimen tulee rahanpesunvastaisen direktiivin 2015/849/EU 46 artiklan 4 kohdan vaatimusten mukaisesti nimetä yksi jäsenistään, joka on vastuussa kyseisen direktiivin noudattamiseksi tarvittavien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten täytäntöönpanosta, mukaan lukien vastaavat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevat käytännöt ja menettelyt laitoksessa ja ylimmän hallintoelimen tasolla¹¹.

¹¹ Myös ylin hallintoelin kokonaisuudessaan on kollegiaalisena elimenä edelleen vastuussa.

3 Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehtävät

32. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtäviin tulee kuulua laitoksen strategian valvonta ja rakentava kyseenalaistaminen.
33. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen kokoonpanoon tulee kuulua riippumattomia jäseniä ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten annettujen ohjeiden 9.3 jakson mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista.
34. Sovellettavan kansallisen yhtiöoikeuden mukaisesti annettuja velvollisuuksia rajoittamatta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee
- a. valvoa johdon päätöksentekoa ja toimia sekä harjoittaa johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehokasta seuranta valvomalla ja tutkimalla sen suoriutumista yksilötasolla ja kokonaisuutena sekä laitoksen strategian ja tavoitteiden täytäntöönpanoa
 - b. kyseenalaistaa rakentavasti ja arvioida kriittisesti johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten toimittamia arviointiehdotuksia ja tietoja sekä johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tekemiä päätöksiä
 - c. huolehtia asianmukaisesti riskivaliokunnalle, palkitsemisvaliokunnalle ja nimitysvaliokunnalle kuuluvista tehtävistä, mikäli kyseisiä valiokuntia ei ole erikseen perustettu, ottaen huomioon I osastossa määritellyn suhteellisuusperiaatteen
 - d. varmistaa laitoksen sisäisen hallinnon ja ohjauksen järjestelmän tehokkuus, arvioida sitä määräajoin ja toteuttaa asianmukaiset toimet tunnistettujen puutteiden korjaamiseksi
 - e. valvoa ja seurata, että laitoksen strategiset tavoitteet, organisaatorakenne ja riskistrategia, riskinottohalu ja riskienhallintajärjestelmä sekä muut järjestelmät (kuten palkitsemisjärjestelmä) ja tietojen julkistamisperiaatteet pannaan täytäntöön johdonmukaisesti
 - f. valvoa, että laitoksen riskikulttuuria toteutetaan johdonmukaisesti
 - g. valvoa menettelytapaohjeiden tai vastaavien ohjeiden sekä tehokkaiden käytäntöjen täytäntöönpanoa ja ylläpitämistä, jotta voidaan tunnistaa, hallita ja lieventää tosiasiallisia ja mahdollisia eturistiriitoja
 - h. valvoa taloudellisten tietojen ja tilinpäätösraportoinnin sekä sisäisen valvontajärjestelmän eheyttä, mukaan lukien tehokas ja vakaa riskienhallintajärjestelmä

- i. varmistaa, että sisäisten valvontatoimintojen päälliköt voivat toimia riippumattomasti ja että riippumatta velvollisuudesta raportoida muille sisäisille elimille, liiketoiminta-alueille tai -yksiköille, ne voivat tuoda esille ongelmia ja varoittaa suoraan valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä tarpeen mukaan, mikäli haitallinen riskikehitys vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa laitokseen
- j. valvoa sisäisen tarkastussuunnitelman täytäntöönpanoa riski- ja tarkastusvaliokuntien alustavan osallistumisen jälkeen, mikäli tällaiset valiokunnat on perustettu.

4 Ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tehtävät

- 35. Ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tulee johtaa ylintä hallintoelintä, edistää tehokasta tiedonkulkua ylimmän hallintoelimen sisällä ja ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien välillä, mikäli valiokuntia on perustettu, sekä olla vastuussa ylimmän hallintoelimen tehokkaasta toiminnasta yleisesti.
- 36. Puheenjohtajan on kannustettava ylintä hallintoelintä avoimeen ja kriittiseen keskusteluun sekä varmistettava, että päätöksentekomenettelyn aikana voidaan esittää eriäviä mielipiteitä ja keskustella niistä.
- 37. Yleisenä periaatteena on, että ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tulee olla liikkeenjohtoon osallistumaton jäsen. Mikäli puheenjohtajalle sallitaan liikkeenjohdollisia tehtäviä, laitoksella tulisi olla käytössään toimenpiteitä, joiden avulla voidaan lieventää tämän mahdollisia haitallisia vaikutuksia laitoksen valvontajärjestelmiin (esim. nimittämällä johtava ylimmän hallintoelimen jäsen tai johtava riippumaton ylimmän hallintoelimen jäsen tai sisällyttämällä valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen suuri määrä liikkeenjohtoon osallistumattomia jäseniä). Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti laitoksen valvontatehtävästä vastaavan ylimmän hallintoelimen puheenjohtaja ei saa hoitaa samanaikaisesti saman laitoksen pääjohtajan (toimitusjohtajan) tehtävää, ellei laitos ole pitänyt sitä perusteltuna ja toimivaltaiset viranomaiset antaneet siihen lupaa.
- 38. Puheenjohtajan tulee laatia kokousten asialistat ja varmistaa, että strategisten asioiden käsittely asetetaan etusijalle. Puheenjohtajan tulee varmistaa, että ylimmän hallintoelimen päätökset ovat harkittuja ja tietoon perustuvia ja että asiakirjat ja tiedot toimitetaan asianosaisille riittävän ajoissa ennen kokousta.
- 39. Ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tulee edistää ylimmän hallintoelimen jäsenten välistä selkeää tehtävienjakoa ja tehokasta tiedonkulkua jäsenten välillä, jotta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenet voivat osallistua neuvotteluihin rakentavasti ja antaa äänensä harkiten ja tietoon perustuen.

5 Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen valiokunnat

5.1 Valiokuntien perustaminen

40. Direktiivin 2013/36/EU 109 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja yhdessä saman direktiivin 76 artiklan 3 kohdan, 88 artiklan 2 kohdan ja 95 artiklan 1 kohdan kanssa kaikkien laitosten, jotka ovat itsessään merkittäviä yksittäisenä laitoksena, alakonsolidointiryhmän tasolla tai konsolidoidusti, tulee perustaa riski-, nimitys-¹² ja palkitsemisvaliokunnat¹³, jotka neuvovat valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä ja valmistelevat kyseisessä elimessä tehtäviä päätöksiä. Laitoksilla, joita ei pidetä merkittävänä, myöskään sellaisilla, jotka kuuluvat alakonsolidointiryhmän tasolla tai konsolidoinnin perusteella merkittävän laitoksen varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin, ei ole velvollisuutta perustaa kyseisiä valiokuntia .
41. Mikäli riski- tai nimitysvaliokuntaa ei ole perustettu, näiden ohjeiden viittauksia kyseisiin valiokuntiin tulee soveltaa valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ottamalla huomioon I osastossa kuvattu suhteellisuusperiaate.
42. Laitokset voivat näiden ohjeiden I osastossa esitetyt kriteerit huomioon ottaen perustaa muita valiokuntia (esim. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta vastaava valiokunta, eettinen valiokunta, menettelytapavalioikunta ja sääntöjen noudattamista valvova valiokunta).
43. Laitosten tulee varmistaa selkeä velvollisuuksien ja tehtävien jako erityisvaliokuntien ja ylimmän hallintoelimen välillä.
44. Jokaisella valiokunnalla on oltava valvontatehtäväänsä hoitavalta ylimmältä hallintoelimeltä saatu dokumentoitu toimeksianto, jossa määritellään sen toimivaltuuksien laajuus, sekä asianmukaiset vakiintuneet työmenettelyt.
45. Valiokuntien tulee tukea valvontatehtävää omilla erityisalueillaan ja helpottaa vakaan sisäisen hallinnon ja ohjauksen järjestelmän kehittämistä ja täytäntöönpanoa. Tehtävien siirtäminen valiokunnille ei vapauta valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä millään tavalla kokonaisvastuusta tehtäviensä ja velvollisuuksiensa hoitamisessa.

¹² Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten.

¹³ Palkitsemisvaliokunnan osalta ks. EPV:n ohjeet moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä.

5.2 Valiokuntien kokoonpano¹⁴

46. Kaikkien valiokuntien puheenjohtajana tulee olla liikkeenjohtoon osallistumaton ylimmän hallintoelimen jäsen, joka kykenee puolueettomaan arviointiin.
47. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen riippumattomien jäsenten¹⁵ osallistumisen valiokuntiin tulisi olla aktiivista.
48. Mikäli valiokuntia on perustettava direktiivin 2013/36/EU tai kansallisen lainsäädännön perusteella, niissä on oltava vähintään kolme jäsentä.
49. Laitosten tulee varmistaa, ettei valiokunta muodostu samasta jäsenryhmästä kuin jokin toinen valiokunta, ottaen huomioon ylimmän hallintoelimen koko ja valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen riippumattomien jäsenten määrä.
50. Laitosten tulee harkita ajoittaista valiokuntien puheenjohtajien ja jäsenten kiertoa. Tässä on huomioitava kunkin valiokunnan jäseniltään yhdessä ja erikseen edellyttämä erityiskokemus, tiedot ja osaaminen.
51. Riski- ja nimitysvaliokuntien tulee muodostua liikkeenjohtoon osallistumattomista, kyseisen laitoksen valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenistä. Tarkastusvaliokunnan kokoonpanon tulee olla direktiivin 2006/43/EY¹⁶ 41 artiklan mukainen. Palkitsemisvaliokunta tulee muodostaa moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä annettujen EPV:n ohjeiden¹⁷ 2.4.1 jakson mukaisesti.
52. Maailmanlaajuisissa järjestelmän kannalta merkittävissä laitoksissa (G-SII) ja muissa järjestelmän kannalta merkittävissä laitoksissa (O-SII) nimitysvaliokunnan enemmistön tulisi muodostua riippumattomista jäsenistä ja valiokunnan puheenjohtajan tulisi olla riippumaton jäsen. Muissa toimivaltaisten viranomaisten tai kansallisen lainsäädännön määrittelemissä merkittävissä laitoksissa nimitysvaliokunnassa tulee olla riittävä määrä riippumattomia jäseniä. Lisäksi kyseisissä laitoksissa hyvänä käytäntönä voidaan myös pitää sitä, että nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii riippumaton jäsen.
53. Nimitysvaliokunnan jäsenillä tulee olla kullakin erikseen ja kaikilla yhteisesti asianmukaiset tiedot, osaaminen ja asiantuntemus valintamenettelystä ja sopivuusvaatimuksista, jotka on vahvistettu direktiivissä 2013/36/EU.

¹⁴ Tätä jaksoa tulee lukea yhdessä ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten annettujen ohjeiden kanssa.

¹⁵ Siten kuin heidät on määritelty ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten annettujen ohjeiden 9.3 jaksossa.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87) sellaisena kuin se on viimeksi muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/56/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014.

¹⁷ Ohjeet direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 450 artiklan mukaisista tiedonantovelvollisuuksista (EBA/GL/2015/22).

54. Maailmanlaajuisissa järjestelmän kannalta merkittävässä laitoksissa (G-SII) ja muissa järjestelmän kannalta merkittävässä laitoksissa (O-SII) riskivaliokunnan enemmistön tulisi muodostua riippumattomista jäsenistä. Maailmanlaajuisissa järjestelmän kannalta merkittävässä laitoksissa (G-SII) ja muissa järjestelmän kannalta merkittävässä laitoksissa (O-SII) riskivaliokunnan puheenjohtajan tulisi olla riippumaton jäsen. Muissa toimivaltaisten viranomaisten tai kansallisen lainsäädännön määrittelemissä merkittävässä laitoksissa riskivaliokunnassa tulee olla riittävä määrä riippumattomia jäseniä ja mahdollisuuksien mukaan riippumattoman jäsenen tulisi toimia nimitysvaliokunnan puheenjohtajana. Missään laitoksissa ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tai muiden valiokuntien puheenjohtajien ei tule toimia riskivaliokunnan puheenjohtajana.
55. Riskivaliokunnan jäsenillä tulee olla kullakin erikseen ja kaikilla yhteisesti asianmukaiset tiedot, osaaminen ja asiantuntemus riskienhallinnasta ja valvontakäytännöistä.

5.3 Valiokuntien menettelyt

56. Valiokuntien tulee säännöllisesti raportoida toiminnastaan valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle.
57. Valiokuntien tulee tarpeen mukaan olla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Vuorovaikutuksen perustana voi olla ristiin osallistuminen siten, että valiokunnan puheenjohtaja tai jäsen voi olla jäsenenä myös toisessa valiokunnassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 49 kohdan soveltamista.
58. Valiokuntien jäsenten tulee osallistua avoimiin ja kriittisiin keskusteluihin, joiden aikana eriävistä näkemyksistä keskustellaan rakentavasti.
59. Valiokuntien tulee pitää kirjaa valiokunnan kokousten asialistoista ja tärkeimmistä lopputulemista ja päätelmistä.
60. Riski- ja nimitysvaliokuntien tulee vähintään
- saada kaikki tarvittava ja oleellinen tieto, jota tarvitaan niiden tehtävien suorittamiseen, kuten asianmukaisista yritystä koskevista toiminnoista ja valvontatoiminnoista saatava tieto (esim. lakiasiat, rahoitus, henkilöstöasiat, tietotekniikka, sisäiset tarkastukset, riskienhallinta, säännösten noudattamisen valvonta, mukaan lukien tiedot rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten noudattamisesta ja kootut tiedot epäilyttäviä liiketoimia koskevista ilmoituksista, sekä rahanpesua ja terrorismin rahoitusta koskevat riskitekijät)
 - saada säännöllisiä raportteja, tapauskohtaisia tietoja, tiedonantoja ja lausuntoja sisäisten valvontatoimintojen päälliköiltä laitoksen senhetkisestä riskiprofiilista, sen riskikulttuurista ja riskirajoista sekä kaikista mahdollisista olennaisista

laiminlyönneistä¹⁸, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot ja suositukset tehdyistä, suunnitelluista tai ehdotetuista korjaavista toimenpiteistä; säännöllisesti uudelleenarvioida sille toimitettavien riskitietojen sisältöä, muotoa ja ilmoitusväliä sekä tehdä niitä koskevia päätöksiä

- c. varmistaa tarvittaessa sisäisten valvontatoimintojen ja muiden asiaan liittyvien toimintojen (henkilöstö, lakiasiat, rahoitus) asianmukainen osallistuminen niiden asiantuntemusalan mukaisesti ja/tai hakea ulkopuolista asiantuntija-apua.

5.4 Riskivaliokunnan tehtävät

61. Mikäli riskivaliokunta on perustettu, sen tulee vähintään

- a. neuvoa ja tukea valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä laitoksen varsinaisen ja tulevan kokonaisriskistrategian ja -riskinottohalun seuraamisessa ottamalla huomioon kaikenlaiset riskit, jotta voidaan varmistaa kokonaisriskistrategian ja -riskinottohalun yhteneväisyys laitoksen liiketoimintastrategian, tavoitteiden, yrityskulttuurin ja arvojen kanssa
- b. avustaa valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä laitoksen riskistrategian ja siitä johdettujen rajojen täytäntöönpanon valvonnassa
- c. valvoa pääoman ja likviditeetin hallintaan liittyvien strategioiden täytäntöönpanoa sekä kaikkiin muihin laitoksen olennaisiin riskeihin liittyvien strategioiden täytäntöönpanoa, kuten niiden, jotka koskevat markkina- ja luottoriskejä, operatiivisia riskejä (mukaan lukien oikeudelliset ja tietotekniikkaan liittyvät riskit) ja maineriskejä, jotta voidaan arvioida näiden strategioiden vastaavuutta hyväksytyn riskistrategian ja riskinottohalun kanssa
- d. antaa valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle suosituksia riskistrategiaan tarvittavista muutoksista, jotka johtuvat muun muassa laitoksen liiketoimintamallin muutoksista, markkinoiden kehityksestä tai riskienhallintatoiminnon esittämistä suosituksista
- e. neuvoa valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä mahdollisten neuvonta- tai tukitarpeeseen palkattavien konsulttien valinnassa
- f. tarkastella lukuisia erilaisia skenaarioita, myös stressiskenaarioita, sen arvioimiseksi, kuinka laitoksen riskiprofiili reagoisi ulkoisiin ja sisäisiin tapahtumiin

¹⁸ Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan alaan liittyvät vakavat laiminlyönnit. Ks. myös direktiivin 2013/36/EU 117 artiklan 6 kohdan mukaisesti annettavat ohjeet, joissa määritellään kyseisen artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen viranomaisien välisen yhteistyön ja tietojenvaihdon tavat erityisesti rajat ylittävien ryhmien osalta ja rahanpesun torjuntaa koskevien sääntöjen vakavien rikkomusten tunnistamiseksi.

- g. valvoa kaikkien merkittävien asiakkaille tarjottujen rahoitustuotteiden ja -palveluiden sekä laitoksen liiketoimintamallin ja riskistrategian välistä yhteensopivuutta¹⁹. Riskivaliokunnan tulee arvioida tarjottuihin rahoitustuotteisiin ja -palveluihin liittyviä riskejä ja ottaa huomioon näille tuotteille ja palveluille määritellyn hinnan ja niistä saatavan tuoton välinen suhde
 - h. arvioida sisäisen tai ulkoisen tarkastuksen suosituksia sekä seurata toteutettujen toimenpiteiden asianmukaista täytäntöönpanoa.
62. Riskivaliokunnan tulee tehdä yhteistyötä muiden valiokuntien kanssa, jos näiden toimet voivat vaikuttaa riskistrategiaan (esim. tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta), sekä olla säännöllisesti yhteydessä laitoksen sisäisiin valvontatoimintoihin, erityisesti riskienhallintatoimintoon.
63. Jos laitokseen on perustettu riskivaliokunta, sen tulee tutkia, otetaanko palkitsemisjärjestelmän ja -käytäntöjen tarjoamissa kannustimissa huomioon laitoksen riski, pääoma, likviditeetti sekä voittojen todennäköisyys ja ajoitus, sanotun kuitenkin rajoittamatta palkitsemisvaliokunnan tehtäviä.

5.5 Tarkastusvaliokunnan tehtävät

64. Mikäli tarkastusvaliokunta on perustettu, sen tulee direktiivin 2006/43/EY²⁰ mukaisesti muun muassa
- a. valvoa laitoksen sisäisen laadunvalvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuutta ja tarpeen mukaan sen sisäisen tarkastuksen toimintoa tarkastettavan laitoksen tilinpäätösraportoinnin osalta vaarantamatta toiminnon riippumattomuutta
 - b. valvoa laitoksen kirjanpitokäytäntöjen luomista
 - c. valvoa tilinpäätöstietojen raportointiprosessia ja antaa suosituksia, joiden tarkoituksena on varmistaa prosessin luotettavuus
 - d. arvioida ja valvoa lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta direktiivin 2006/43/EU 22, 22a, 22b, 24a ja 24b artiklan sekä asetuksen (EU) N:o 537/2014²¹ 6 artiklan mukaisesti ja erityisesti muiden kuin

¹⁹ Ks. myös EPV:n ohjeet vähittäispankituotteiden tuotehallintamenettelyistä <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/consumer-protection-and-financial-innovation/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>.

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87) sellaisena kuin se on viimeksi muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/56/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014.

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 537/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 27.5.2014, s. 77).

tilintarkastuspalveluiden tarjoamisen asianmukaisuutta saman asetuksen 5 artiklan mukaisesti

- e. valvoa vuositilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteistä tilintarkastusta, erityisesti sen suorittamisen osalta, ottaen samalla huomioon toimivaltaisen viranomaisen asetuksen (EU) N:o 537/2014 26 artiklan 6 kohdan mukaisesti mahdollisesti tekemät havainnot ja päätelmät
- f. olla vastuussa ulkoisten lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen valintamenettelystä ja antaa laitoksen toimivaltaiselle elimelle suosituksia niiden valitsemisesta (asetuksen (EU) N:o 537/2014 16 artiklan mukaisesti lukuun ottamatta tilanteita, joissa sovelletaan asetuksen (EU) N:o 537/2014 16 artiklan 8 kohtaa), korvauksista ja irtisanomisesta
- g. arvioida vuositilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisen tilintarkastuksen laajuutta ja toteuttamisväliä
- h. tiedottaa direktiivin 2006/43/EU 39 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti tarkastetun yksikön hallinto- tai valvontaelimelle lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksista ja selittää, miten lakisääteinen tilintarkastus edisti tilinpäätösraportoinnin luotettavuutta, ja mikä rooli tarkastusvaliokunnalla oli tässä prosessissa
- i. ottaa vastaan ja huomioida tilintarkastusraportit.

5.6 Yhdistetyt valiokunnat

- 65. Direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia, että laitokset, joita ei pidetä merkittävänä, yhdistävät riskivaliokunnan ja mahdollisen tarkastusvaliokunnan direktiivin 2006/43/EY 39 artiklassa tarkoitetulla tavalla.
- 66. Mikäli laitoksiin, joita ei pidetä merkittävänä, on perustettu sekä riskivaliokunta että nimitysvaliokunta, nämä valiokunnat voidaan yhdistää. Jos valiokunnat päätetään yhdistää, laitosten tulee dokumentoida yhdistämisen syyt ja se, kuinka yhdistämisellä saavutetaan valiokunnille asetetut tavoitteet.
- 67. Laitosten tulisi varmistaa kaikkina aikoina, että yhdistetyn valiokunnan jäsenillä on yhdessä ja erikseen tarvittavat tiedot, taidot ja asiantuntemus ymmärtääkseen täysin yhdistetyn valiokunnan suoritettaviksi kuuluvat tehtävät²².

²² Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten.

III osasto – Hallintokehys

6 Organisaatiokehys ja -rakenne

6.1 Organisaatiokehys

68. Laitoksen ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että laitoksen organisaatio- ja toiminnallinen rakenne on tarkoituksenmukainen ja avoin ja että siitä on kirjallinen kuvaus. Rakenteen tulee edistää laitoksen tehokasta ja luotettavaa johtamista ja olla siitä osoituksena yksittäisen laitoksen tasolla, alakonsolidointiryhmän tasolla ja konsolidoidulla tasolla. Ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että sisäiset valvontatoiminnot ovat riippumattomia niistä liiketoiminta-alueista, joita ne valvovat, että valvontatoimintojen tehtävät pidetään asianmukaisesti erillään ja että niillä on käytössään tehtäviensä tehokkaaseen suorittamiseen tarvittavat taloudelliset resurssit, työvoima ja toimivaltuudet. Raportointilinjojen ja tehtävienjaon tulee olla selkeitä, tarkasti määriteltyjä, yhdenmukaisia, täytäntöönpanokelpoisia ja asianmukaisesti dokumentoituja, erityisesti laitoksen keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden välillä. Asiakirjoja tulee päivittää tarpeen mukaan.
69. Laitoksen rakenne ei saa heikentää ylimmän hallintoelimen mahdollisuuksia tehokkaasti valvoa ja hallita laitoksen tai konsernin kohtaamia riskejä tai toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuuksia valvoa laitosta tehokkaasti.
70. Ylimmän hallintoelimen tulee arvioida, vaikuttavatko konsernin rakenteessa tapahtuvat olennaiset muutokset (esim. uusien tytäryhtiöiden perustaminen, sulautumat ja yritysostot, konsernin osien myyminen tai likvidaatio tai ulkoiset tapahtumat) laitoksen organisaatiokehysten vakauteen ja millaisia nämä vaikutukset ovat. Jos heikkouksia todetaan, ylimmän hallintoelimen tulee nopeasti tehdä kaikki tarvittavat mukautukset.

6.2 Rakenteen tunteminen

71. Ylimmän hallintoelimen on tunnettava ja ymmärrettävä täysin laitoksen oikeudellinen, hallinnollinen ja toiminnallinen rakenne (know your structure -periaate) ja varmistettava, että se vastaa laitoksen hyväksyttyä liiketoiminta- ja riskistrategiaa ja riskinottohalua ja että laitoksen riskienhallintajärjestelmä kattaa sen.
72. Ylimmän hallintoelimen on vastattava harkittujen strategioiden ja käytäntöjen hyväksymisestä uusien rakenteiden perustamista varten. Jos laitos luo konserninsa sisällä useita oikeushenkilöitä, niiden lukumäärä ja etenkin niiden keskinäiset suhteet ja liiketoimet eivät saa asettaa merkittäviä haasteita konsernin sisäisen hallinnon ja ohjauksen rakenteelle ja konserniin liittyvien riskien tehokkaalle hallinnalle ja valvonnalle. Ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että laitoksen rakenne ja tarvittaessa konsernin sisäiset rakenteet ovat 7 jaksossa määritellyt kriteerit huomioon ottaen selkeät, tehokkaat ja avoimet laitoksen henkilöstön, osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien sekä toimivaltaisen viranomaisen näkökulmasta.

73. Ylimmän hallintoelimen on ohjattava laitoksen rakennetta ja kehitystä sekä sille asetettuja rajoituksia. Sen on varmistettava, että rakenne on perusteltu ja tehokas ja että se ei ole kohtuuttoman tai aiheettoman monimutkainen.
74. Konsolidoivan laitoksen ylimmän hallintoelimen tulee ymmärtää paitsi konsernin oikeudellinen, hallinnollinen ja toiminnallinen rakenne, myös sen eri yksiköiden tarkoitus ja toiminnot sekä niiden väliset yhteydet ja suhteet. Sen on oltava perillä myös konsernikohtaisista operatiivisista riskeistä, konsernin sisäisistä vastuista ja siitä, kuinka ne voivat vaikuttaa konsernin rahoitukseen, pääomaan, likviditeettiin ja riskiprofiiliin tavanomaisissa ja epäsuotuisissa olosuhteissa. Ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että laitos kykenee antamaan oikea-aikaisesti tietoa konsernin kunkin oikeushenkilön tyypistä, ominaispiirteistä, organisaatiokaaviosta, omistusrakenteesta ja liiketoiminnasta. Lisäksi sen on varmistettava, että konserniin kuuluvat laitokset noudattavat kaikkia valvontaan liittyviä raportointivaatimuksia yksittäisenä laitoksena, alakonsolidointiryhmän tasolla ja konsolidoinnin perusteella.
75. Konsolidoivan laitoksen ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että konsernin eri yksiköt (mukaan luettuna konsolidoiva yksikkö itse) saavat riittävästi tietoa saadakseen selvän kuvan konsernin yleisistä tavoitteista, strategioista ja riskiprofiilista ja siitä, mikä kyseisen konsernin yksikön asema on konsernin rakenteessa ja toiminnassa. Nämä tiedot ja niitä koskevat tarkistukset tulee dokumentoida ja saattaa asianmukaisten toimintojen, kuten ylimmän hallintoelimen, eri liiketoiminta-alueiden ja sisäisten valvontatoimintojen, käyttöön. Konsolidoivan laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenten tulee huolehtia siitä, että heillä on ajantasaiset tiedot konsernin rakenteesta johtuvista riskeistä ottaen huomioon näiden ohjeiden 7 jaksossa määritellyt kriteerit. Tämä tarkoittaa sitä, että heidän tulee saada
- a. tiedot tärkeimmistä riskitekijöistä
 - b. säännöllisiä raportteja, joissa arvioidaan laitoksen kokonaisrakennetta ja yksittäisten yksiköiden toiminnan yhdenmukaisuutta hyväksytyn konserninlaajuisen strategian kanssa
 - c. säännöllisiä raportteja sellaisista aiheista, joiden osalta vaaditaan sääntelykehiksen noudattamista yksittäisenä laitoksena, alakonsolidointiryhmän tasolla ja konsolidoidusti.

6.3 Monimutkaiset rakenteet ja epätavanomaiset tai läpinäkyvät toimet

76. Laitosten tulee välttää liian monimutkaisten ja läpinäkyvättömien rakenteiden perustamista. Laitosten tulee ottaa päätöksenteossaan huomioon sellaisten riskiarviointien tulokset, joiden tarkoituksena on ollut tunnistaa, voidaanko arvioitavia rakenteita käyttää rahanpesuun, terrorismin rahoitukseen tai muihin talousrikoksiin liittyviin tarkoituksiin, sekä niitä koskeva

valvonta ja voimassa oleva lainsäädäntökehys²³. Tätä tarkoitusta varten laitosten tulee huomioida vähintään

- a. missä määrin lainkäyttöalueella, johon rakenne perustetaan, noudatetaan tehokkaasti EU:n asettamia ja kansainvälisiä standardeja, jotka koskevat verotuksen avoimuutta sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa²⁴
 - b. missä määrin rakenne palvelee ilmiselvää taloudellista ja lainmukaista tarkoitusta
 - c. missä määrin rakennetta voitaisiin käyttää lopullisen edunsaajaomistajan henkilöllisyyden piilottamiseen
 - d. missä määrin asiakkaan pyyntö, joka johtaa mahdolliseen rakenteen perustamiseen, aiheuttaa huolta
 - e. voiko rakenne häiritä laitoksen ylimmän hallintoelimen suorittamaa asianmukaista valvontaa tai laitoksen kykyä hallita siihen liittyvää riskiä
 - f. syntykö rakenteesta esteitä toimivaltaisten viranomaisten suorittamalle tehokkaalle valvonnalle.
77. Laitosten ei tulisi missään tapauksessa perustaa läpinäkymättömiä tai tarpeettoman monimutkaisia rakenteita, joilla ei ole selkeää taloudellista perustaa tai oikeudellista tarkoitusta, tai rakenteita, jotka voisivat aiheuttaa huolta siitä, että ne on voitu perustaa talousrikoksiin liittyviin tarkoituksiin.
78. Kun tällaisia rakenteita perustetaan, ylimmän hallintoelimen on ymmärrettävä rakenteet, niiden tarkoitus ja niihin liittyvät erityiset riskit sekä varmistettava sisäisten valvontatoimintojen asianmukainen osallistuminen. Tällaiset rakenteet voidaan hyväksyä ja niiden ylläpitämistä jatkaa vain silloin, kun niiden tarkoitus on selkeästi määritelty ja ymmärretty ja kun ylin hallintoelin on varmistunut siitä, että kaikki olennaiset riskit, mukaan lukien maineriskit, on tunnistettu, että kaikkia riskejä voidaan hallita tehokkaasti ja niistä voidaan raportoida asianmukaisesti ja että tehokkaan valvonnan järjestäminen on varmistettu. Mitä monitahoisempia ja läpinäkymättömiä hallinnolliset ja toiminnalliset rakenteet ovat, sitä suurempia ovat niihin liittyvät riskit ja sitä intensiivisemmin niitä tulee valvoa.
79. Laitosten tulee dokumentoida päätöksensä ja kyetä perustelemaan ne toimivaltaisille viranomaisille.

²³ Maariskin arvioimisen sekä yksittäisiin tuotteisiin ja asiakkaisiin liittyvien riskien osalta laitokset saavat lisätietoja parhaillaan tarkastettavana olevista yhteisistä ohjeista rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskitekijöistä (EBA GL JC/2017/37).

²⁴ Ks. myös: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/rtis-on-the-implementation-of-group-wide-aml/cft-policies-in-third-countries>.

80. Ylimmän hallintoelimen on varmistettava, että tällaisten rakenteiden puitteissa tapahtuvan toiminnan riskien välttämiseksi tai vähentämiseksi toteutetaan asianmukaiset toimet. Tähän sisältyy esimerkiksi sen varmistaminen, että
- a. laitoksella on käytössään asianmukaiset toimintatavat ja menettelyt sekä dokumentoidut prosessit (esim. sovellettavat rajat, tiedonkulku), joita noudatetaan tällaisen toiminnan harkitsemisessa, sääntöjen noudattamisen valvomisessa, hyväksymisessä ja riskienhallinnassa ja joissa on otettu huomioon sen vaikutukset konsernin hallinnolliseen ja toiminnalliseen rakenteeseen, riskiprofiiliin ja maineriskiin
 - b. näitä toimia koskevat tiedot ja niihin liittyvät riskit ovat konsolidoivan laitoksen sekä sisäisten ja ulkoisten tarkastajien saatavilla ja että tiedot raportoidaan valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle sekä luvan antaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle
 - c. laitos arvioi säännöllisin väliajoin näiden rakenteiden ylläpitämiseen liittyvää jatkuvaa tarvetta.
81. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee säännöllisesti arvioida näitä rakenteita ja toimia sekä sitä, miten niissä noudatetaan lainsäädäntöä ja alan standardeja, soveltamalla riskinoton määrään suhteutettua lähestymistapaa.
82. Laitosten tulisi toteuttaa samoja riskienhallintatoimenpiteitä kuin mitä ne soveltavat omaan liiketoimintaansa, kun ne suorittavat asiakkaiden pyynnöstä epätavanomaisia tai läpinäkymättömiä toimia (esim. auttavat asiakkaita perustamaan välineitä offshore-lainkäyttöalueille, kehittävät monimutkaisia rakenteita, rahoittavat heidän liiketoimiaan tai tarjoavat omaisuudenhoitopalveluita), joista aiheutuu samankaltaisia sisäisen hallinnon ja ohjauksen haasteita sekä merkittäviä operatiivisia riskejä ja maineriskejä. Laitosten tulisi erityisesti analysoida, miksi asiakas haluaa perustaa tietynlaisen rakenteen.

7 Organisaatiokehys konsernin yhteydessä

83. Direktiivin 2013/36/EU 109 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvien emoyritysten ja tytäryritysten tulee varmistaa, että niiden hallinto- ja ohjausjärjestelyt, -menettelyt ja -mekanismit ovat johdonmukaisia ja yhteensovitettuja konsolidoinnin perusteella tai alakonsolidointiryhmän tasolla. Tätä tarkoitusta varten varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien emoyritysten ja tytäryritysten tulee panna täytäntöön kyseiset järjestelyt, menettelyt ja mekanismit niissä tytäryrityksissään, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, mukaan lukien kolmansiin maihin, myös offshore-rahoituskeskuksiin, sijoittautuneet tytäryritykset, jotta varmistetaan vankat hallinto- ja ohjausjärjestelyt konsolidoinnin perusteella ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Palkitsemisvaatimusten osalta sovelletaan joitain 109 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisia poikkeuksia²⁵. Konsolidoivan laitoksen ja sen tytäryritysten

²⁵ Ks. myös EPV:n ohjeet moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä.

toimivaltaisten toimintojen tulee olla vuorovaikutuksessa ja vaihtaa tietoja tarpeen mukaan. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmillä, -menettelyillä ja -mekanismeilla tulee varmistaa, että konsolidoivalla laitoksella on riittävästi tietoa ja että se pystyy arvioimaan konserninlaajuista riskiprofiilia 6.2 jaksossa kuvatulla tavalla.

84. Direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan kuuluvan tytäryrityksen ylimmän hallintoelimen tulee hyväksyä ja panna täytäntöön yksittäisen laitoksen tasolla konserninlaajuiset hallintokäytännöt, jotka on vahvistettu konsolidoidusti tai alakonsolidointiryhmän tasolla, sellaisella tavalla, joka noudattaa kaikkia EU-lainsäädännön ja kansallisen lainsäädännön erityisvaatimuksia.
85. Konsolidoivan laitoksen tulee varmistaa konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla, että kaikki varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvat laitokset ja muut yksiköt, mukaan lukien tytäryritykset, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, noudattavat konserninlaajuisia hallintokäytäntöjä ja V osastossa tarkoitettua sisäistä valvontajärjestelmää. Pannessaan hallintokäytäntöjä täytäntöön konsolidoivan laitoksen tulee varmistaa, että kussakin tytäryrityksessä on käytössä vankat hallinto- ja ohjausjärjestelmät, sekä harkita erityisjärjestelyiden, -menettelyiden ja -mekanismien täytäntöönpanemista, mikäli liiketoimintoja ei ole järjestetty erillisiksi oikeushenkilöiksi vaan liiketoiminta-alueiksi, jotka käsittävät useita oikeushenkilöitä.
86. Konsolidoivan laitoksen tulee ottaa huomioon kaikkien sen tytäryritysten edut ja se, kuinka strategiat ja käytännöt vaikuttavat kunkin tytäryrityksen etuun sekä koko konsernin etuun pitkällä aikavälillä.
87. Emoyritysten ja niiden tytäryritysten tulee varmistaa, että konserniin kuuluvat laitokset ja yksiköt noudattavat kaikkia erityisiä sääntelyvaatimuksia kaikilla asiaankuuluvilla lainkäyttöalueilla.
88. Konsolidoivan laitoksen tulee varmistaa, että kolmansiin maihin sijoittautuneissa tytäryrityksissä, jotka kuuluvat varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin, on käytössä hallinto- ja ohjausjärjestelmät, -menettelyt, ja -mekanismit, jotka ovat yhdenmukaisia konserninlaajuisen hallintokäytäntöjen kanssa ja joissa noudatetaan direktiivin 2013/36/EU 74–96 artiklan vaatimuksia sekä näitä ohjeita, elleivät ne ole ristiriidassa kolmannen maan lainsäädännön kanssa.
89. Direktiivissä 2013/36/EU vahvistettuja hallintovaatimuksia ja näiden ohjeiden säännöksiä sovelletaan laitoksiin siitä riippumatta, ovatko ne kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen tytäryrityksiä. Kun kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen tytäryritys EU:ssa on konsolidoiva laitos, kolmannessa maassa sijaitseva emoyritys ja sen muut suorat tytäryritykset eivät kuulu varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin. Tällaisen konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen konserninlaajuiset hallintokäytännöt otetaan huomioon sen omissa hallintokäytännöissään siltä

osin kuin ne eivät ole ristiriidassa asiaa koskevassa EU-lainsäädännössä, kuten direktiivissä 2013/36/EU, vahvistettujen vaatimusten tai näiden ohjeiden kanssa.

90. Käytäntöjä luodessaan ja hallinto- ja ohjausjärjestelmiä dokumentoidessaan laitosten tulee ottaa huomioon näiden ohjeiden liitteessä luetellut osatekijät. Vaikka käytännöt ja dokumentointi voivat olla erillisissä asiakirjoissa, laitosten tulee harkita niiden yhdistämistä tai niihin viittaamista yhtenä hallinnon kehysasiakirjana.

8 Ulkoistamiskäytännöt²⁶

91. Ylimmän hallintoelimen on vahvistettava laitoksen ulkoistamiskäytännöt ja arvioitava ja päivitettävä niitä säännöllisesti sekä varmistettava, että asianmukaiset muutokset pannaan täytäntöön oikea-aikaisesti.
92. Ulkoistamiskäytännöissä on otettava huomioon ulkoistamisen vaikutukset laitoksen liiketoimintaan sekä laitokseen kohdistuvat riskit (operatiiviset riskit, kuten oikeudelliset ja tietotekniikkaan liittyvät riskit, maine- ja keskittymäriskit). Käytäntöihin on sisällytettävä raportointi- ja seurantajärjestelyt, joita on noudatettava ulkoistamissopimuksen tekemisestä sen päättymiseen asti (mukaan luettuina ulkoistamisen taloudellisten edellytysten määrittely, ulkoistamissopimuksen tekeminen, sopimuksen täytäntöönpano sen päättymiseen asti, varautumissuunnitelmat ja irtautumisstrategiat). Laitoksella on täysi vastuu kaikista ulkoistamistaan palveluista ja toimista sekä niitä koskevista hallinnollisista päätöksistä. Ulkoistamiskäytännöissä on tehtävä selväksi, ettei ulkoistaminen vapauta laitosta siihen kohdistuvista sääntelyyn perustuvista velvoitteista eikä sen vastuusta asiakkaitaan kohtaan.
93. Käytännöissä on mainittava, etteivät ulkoistamisjärjestelyt saa haitata laitoksen tehokasta paikan päällä (on-site) tai muualla kuin paikan päällä (off-site) tapahtuvaa valvontaa eivätkä poiketa palveluja ja toimia koskevista valvonnallisista rajoituksista. Käytäntöjen tulee myös kattaa konsernin sisäinen ulkoistaminen (ts. palvelut, joiden tarjoajana on konserniin kuuluva erillinen oikeushenkilö) ja huomioida mahdolliset konsernin erityisolosuhteet.

IV osasto – Riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat

9 Riskikulttuuri

94. Vakaan, huolellisen ja johdonmukaisen riskikulttuurin tulisi olla keskeinen osa laitoksen tehokasta riskienhallintaa, ja sen tulisi antaa laitokselle mahdollisuus tehdä harkittuja ja tietoon perustuvia päätöksiä.
95. Laitosten tulee luoda integroitu ja koko laitoksen kattava riskikulttuuri, joka perustuu riskien ja riskienhallintatapojen perinpohjaiseen tuntemukseen ja niitä koskevaan kokonaisvaltaiseen näkemykseen ja jossa huomioidaan sen riskinottohalu.

²⁶ Ks. myös EPV:n ulkoistamista koskevat ohjeet, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing-arrangements>.

96. Laitosten tulee kehittää riskikulttuuriaan laitoksen toimia, strategiaa ja riskiprofiilia koskevien käytäntöjen, vuorovaikutuksen ja henkilöstön koulutuksen kautta. Laitosten tulee mukauttaa vuorovaikutusta ja henkilöstön koulutusta siten, että niissä huomioidaan henkilöstön riskien ottamista ja riskienhallintaa koskeva vastuu.
97. Henkilöstön tulee olla täysin tietoisia riskienhallintaan liittyvästä vastuustaan. Riskienhallintaa ei tule asettaa ainoastaan riskiasiantuntijoiden tai sisäisten valvontatoimintojen vastuulle. Liiketoimintayksikköjen, jotka toimivat ylimmän hallintoelimen yleisessä valvonnassa, tulee olla ensisijaisesti vastuussa päivittäisestä riskienhallinnasta laitoksen käytäntöjen, menettelyjen ja valvonnan mukaisesti ottaen huomioon laitoksen riskinottohalun ja riskinkantokyvyn.
98. Vahvan riskikulttuurin tulee sisältää vähintään seuraavat tekijät:
- a. Johdon tekemät linjaukset: ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa laitoksen ydinarvojen ja odotusten määrittämisestä ja niistä tiedottamisesta. Sen jäsenten toiminnan tulee heijastaa näitä arvoja. Laitosten johdon, mukaan lukien keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt, tulee edistää ydinarvoista ja odotuksista tiedottamista henkilöstölle. Henkilöstön tulee toimia sovellettavien lakien ja säännösten mukaisesti ja ilmoittaa viipymättä havaituista rikkomuksista laitoksen sisäisesti tai sen ulkopuolelle (esim. toimivaltaiselle viranomaiselle väärinkäytösten ilmoittamista koskevan menettelyn kautta). Ylimmän hallintoelimen tulee edistää, valvoa ja arvioida laitoksen riskikulttuuria jatkuvasti, arvioida riskikulttuurin vaikutusta laitoksen rahoitusvakauteen, riskiprofiiliin ja vankkaan hallintoon sekä tehdä tarvittaessa muutoksia.
 - b. Vastuullisuus: keskeisen henkilöstön laitoksen kaikilla tasoilla tulee tuntee ja ymmärtää laitoksen ydinarvot sekä laitoksen riskinottohalu ja riskinkantokyky tehtävässään tarvittavissa määrin. Henkilöstön tulee kyetä suoriutumaan tehtävistään ja olla tietoisia siitä, että he ovat vastuussa toimistaan suhteessa laitoksen riskinotto toimintaan.
 - c. Tehokas vuorovaikutus ja kyseenalaistaminen: vakaan riskikulttuurin tulee edistää avoimen vuorovaikutuksen ja tehokkaan kyseenalaistamisen ympäristöä, jossa päätöksentekoprosessit kannustavat tuomaan laajasti esiin erilaisia näkemyksiä, mahdollistavat nykyisten käytäntöjen testaamisen, stimuloivat rakentavan kriittistä asennetta henkilöstön keskuudessa sekä edistävät ympäristöä, jossa osallistuminen on avointa ja rakentavaa läpi koko organisaation.
 - d. Kannustimet: asianmukaisten kannustimien tulee olla keskeisessä osassa, kun riskinottamistoimintaa sovitetaan yhteen laitoksen riskiprofiilin ja sen pitkän aikavälin etujen kanssa²⁷.

²⁷ Ks. myös EPV:n direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 450 artiklan mukaisista tiedonantovelvollisuuksista (EBA/GL/2015/22) annetut ohjeet, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration>.

10 Yrityksen arvot ja menettelytapasäännöt

99. Ylimmän hallintoelimen tulee kehittää, vahvistaa, noudattaa ja edistää korkeita eettisiä ja ammatillisia standardeja ja ottaa samalla huomioon laitoksen erityistarpeet ja -ominaisuudet. Lisäksi sen tulee varmistaa kyseisten standardien täytäntöönpano (menettelytapaohjeiden tai vastaavan välineen avulla). Sen tulee myös valvoa, että henkilöstö noudattaa näitä standardeja. Tarvittaessa ylin hallintoelin voi myös hyväksyä ja panna täytäntöön laitoksen konsernin laajuisia standardeja tai yhteisiä standardeja, jotka ovat järjestöjen tai muiden merkittävien organisaatioiden laatimia.
100. Laitosten tulee varmistaa, että henkilöstöön ei kohdistu sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin piirteisiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.
101. Laitoksen käytäntöjen on oltava sukupuolineutraaleja. Tämä koskee muun muassa palkitsemis- ja rekrytointikäytäntöjä, urakehitys- ja seuraajasuunnittelua, koulutukseen pääsyä ja mahdollisuutta hakea sisäisiä avoimia työpaikkoja. Laitosten on taattava kaikille henkilöstön jäsenille yhtäläiset mahdollisuudet²⁸ näiden sukupuolesta riippumatta, myös uranäkymien osalta, sekä pyrittävä lisäämään aliedustetun sukupuolen edustusta ylimmän hallintoelimen vastuuhenkilöinä sekä siinä henkilöstöryhmässä, joilla on komission delegoidussa asetuksessa (tekninen sääntelystandardi yksilöidystä henkilöstöstä) määriteltyjä johtotehtäviä.²⁹ Laitosten olisi seurattava erikseen sukupuolten palkkaeron kehittymistä yksilöidyn henkilöstön (pois lukien ylimmän hallintoelimen jäsenet), johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten, valvontatehtäväänsä hoitavan hallintoelimen jäsenten sekä muun henkilöstön keskuudessa. Laitoksella on oltava olemassa käytäntöjä, joilla helpotetaan henkilöstön töihin palaamista äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan jälkeen.
102. Täytäntöönpannuilla standardeilla olisi pyrittävä parantamaan laitoksen vankkoja hallinto- ja ohjausjärjestelmiä ja vähentämään riskejä, joille laitos altistuu. Erityisesti tämä koskee operatiivisia riskejä ja maineriskejä, joilla voi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia laitoksen kannattavuuteen ja kestävyyyteen sakkojen, oikeudenkäyntikulujen, toimivaltaisten viranomaisten määräämien rajoitusten, muiden taloudellisten ja rikosoikeudellisten seuraamusten sekä yrityskuvan arvon alenemisen sekä kuluttajien luottamuksen menettämisen vuoksi.
103. Ylimmän hallintoelimen on vahvistettava ja dokumentoitava selkeät toimintalinjaukset siitä, kuinka näitä vaatimuksia on noudatettava. Näiden linjausten tulee

²⁸ Ks. myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/54/EY, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa

²⁹ Ks. myös EPV:n ohjeet sukupuolineutraaleista palkitsemisjärjestelmistä.

- a. muistuttaa henkilöstöä siitä, että kaikki laitoksen toimet tulee suorittaa sovellettavaa lakia sekä laitoksen arvoja noudattaen
 - b. edistää riskitietoisuutta vahvan riskikulttuurin kautta näiden ohjeiden 9 jakson mukaisesti välittämällä ylimmän hallintoelimen odotukset siitä, etteivät toteutetut toimet ylitä laitoksen määrittelemää riskinottohalua ja riskirajoja ja niihin liittyviä henkilöstön velvollisuuksia
 - c. määritellä hyväksyttävää ja sopimatonta toimintaa koskevat periaatteet ja antaa esimerkkejä tällaisista toimintatavoista, jotka liittyvät erityisesti virheellisten taloustietojen antamiseen ja väärinkäyttöksiin sekä talousrikoksiin, kuten muun muassa petoksiin, rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen, kilpailua rajoittaviin käytäntöihin, taloudellisiin seuraamuksiin, lahjontaan ja korruptioon, markkinoiden manipulointiin, myyntiin väärin perustein ja muihin kuluttajansuojalakien rikkomisiin sekä niin suoraan kuin välillisesti toteutettuihin verorikoksiin, myös laittomien tai kiellettyjen osinkokeinottelujärjestelmien kautta toteutettuihin verorikoksiin
 - d. selventää, että lainsäädännöllisten ja sääntelyyn liittyvien vaatimusten sekä sisäisten käytäntöjen noudattamisen lisäksi henkilöstön odotetaan toimivan rehellisesti ja luotettavasti ja suorittavan tehtävänsä taidolla, huolellisesti ja tunnollisesti
 - e. varmistaa, että henkilöstö on selvillä mahdollisista sisäisistä ja ulkoisista kurinpitotoimista, oikeustoimista ja -seuraamuksista, joita väärinkäytöksistä ja sopimattomasta toiminnasta voi seurata.
104. Laitosten tulee valvoa standardien noudattamista ja varmistaa henkilöstön tietämys niistä esimerkiksi tarjoamalla koulutusta. Laitosten tulee määritellä toiminto, joka on vastuussa menettelytapaohjeiden tai muun vastaavan välineen noudattamisen valvonnasta ja mahdollisten rikkomusten arvioinnista sekä rikkomistapausten käsittelystä. Tuloksista tulee raportoida ylimmälle hallintoelimelle säännöllisin määräajoin.

11 Eturistiriitoja koskevat käytännöt laitoksen tasolla

105. Ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa sellaisten tehokkaiden käytäntöjen luomisesta, hyväksymisestä ja valvomisesta, joilla tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja vähennetään tai ehkäistään tosiasiallisia tai mahdollisia eturistiriitoja laitoksen tasolla. Näitä ovat esimerkiksi eturistiriidat, jotka johtuvat laitoksen, varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien eri laitosten tai laitoksen sisäisten eri liiketoiminta-alueiden tai -yksiköiden moninaisista toimista ja tehtävistä tai eturistiriidat, jotka syntyvät suhteessa ulkoihin sidosryhmiin.
106. Laitosten tulisi ryhtyä organisaatioon ja hallintoon liittyvissä järjestelyissään asianmukaisiin toimenpiteisiin, joilla estetään eturistiriitoja vaikuttamasta haitallisesti asiakkaiden etuihin.
107. Toimenpiteiden, joilla laitos hallinnoi tai tarpeen mukaan lieventää eturistiriitoja, tulee olla dokumentoituja ja sisältää muun muassa

- a. asianmukaisen tehtävien erillään pitämisen esimerkiksi osoittamalla liiketoimien käsittelyssä tai palvelujen tarjoamisessa keskenään ristiriidassa olevat tehtävät eri henkilöille tai antamalla ristiriidassa olevien tehtävien valvontaa ja raportointia koskevat velvollisuudet eri henkilöille
- b. tiedonkulun esteiden luomisen esimerkiksi erottamalla tietyt liiketoiminta-alueet tai -yksiköt fyysisesti toisistaan.

12 Henkilöstön eturistiriitoja koskevat käytännöt³⁰

108. Ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa sellaisten tehokkaiden käytäntöjen perustamisesta, hyväksymisestä ja valvomisesta, joilla tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja vähennetään tai ehkäistään sellaisia tosiasiallisia tai mahdollisia eturistiriitoja laitoksen etujen ja henkilöstön, myös ylimmän hallintoelimen jäsenten, henkilökohtaisten etujen välillä, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti näiden henkilöiden tehtävien ja velvollisuuksien hoitamiseen. Konsolidoivan laitoksen tulee tarkastella etuja konsolidoidusti ja alakonsolidointiryhmän tasolla vahvistettujen konserninlaajuisten eturistiriitakäytäntöjen kontekstissa.
109. Käytännöillä on pyrittävä tunnistamaan henkilöstön eturistiriidat, mukaan lukien heidän lähimpien perheenjäsentensä eturistiriidat. Laitosten tulisi ottaa huomioon, että eturistiriidat voivat perustua paitsi nykyisiin myös aikaisempiin henkilökohtaisiin suhteisiin tai työsuhteisiin. Mikäli eturistiriitoja ilmenee, laitosten tulisi arvioida niiden olennaisuus sekä tarvittaessa päättää asianmukaisista lieventävistä toimenpiteistä ja panna ne täytäntöön
110. Aikaisemmista suhteista johtuvien eturistiriitojen osalta laitosten tulisi määritellä asianmukainen ajanjakso, jolta ne haluavat henkilöstönsä ilmoittavan tällaisista eturistiriidoista sen perusteella, että niillä voi vielä olla vaikutusta henkilöstön toimintaan ja päätöksentekoon osallistumiseen.
111. Käytäntöjen tulisi kattaa ainakin seuraavat tilanteet ja suhteet, joiden perusteella eturistiriitoja voi syntyä:
 - a. taloudelliset edut (esim. osakkeet, muut omistusoikeudet ja jäsenyydet, hallintaosuudet ja muut kaupallisiin asiakkaisiin liittyvät taloudelliset edut, immateriaalioikeudet, laitoksen myöntämät lainat henkilöstön omistamalle yritykselle, sellaisen elimen jäsenyys tai sellaisen elimen tai yksikön omistusoikeus, jonka edut ovat ristiriidassa laitoksen etujen kanssa)
 - b. henkilökohtaiset tai ammatilliset suhteet tahoihin, joilla on huomattavia omistuosuuksia laitoksesta

³⁰ Tätä jaksoa tulee lukea yhdessä ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten annettujen ohjeiden kanssa.

- c. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvan laitoksen tai yksiköiden henkilöstöön (esim. perhesuhteet)
 - d. muut työsuhteet ja aiemmat työsuhteet lähimenneisyydessä (esim. viimeisen viiden vuoden aikana)
 - e. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet keskeisiin ulkoisiin sidosryhmiin (esim. suhteet olennaisiin toimittajiin, neuvonta- ja asiantuntijapalveluihin tai muihin palveluntarjoajiin)
 - f. poliittinen vaikutusvalta tai poliittiset suhteet.
112. Edellä sanotusta huolimatta laitosten tulisi huomioda, että jos henkilöstön jäsenellä on osakkuuksia tai yksityisiä tilejä tietyssä laitoksessa, tämä laitos on myöntänyt hänelle lainoja tai hän käyttää muita laitoksen tarjoamia palveluja, tämän perusteella ei tulisi syntyä tilannetta, jossa henkilöstön jäsenellä katsotaan olevan eturistiriita, jos pysytään asianmukaisen vähimmäistason alapuolella.
113. Käytännöissä tulisi määritellä prosessit, joiden mukaan voidaan raportoida ja välittää tietoa käytäntöjen mukaiselle vastuulliselle toiminnolle. Henkilöstöllä tulee olla velvollisuus ilmoittaa viipymättä sisäisesti kaikista olosuhteista, jotka voivat johtaa tai ovat johtaneet eturistiriitaan.
114. Käytännöissä tulisi tehdä ero jatkuvalla tavalla hallittavien pysyvien eturistiriitojen ja sellaisten eturistiriitojen välille, jotka syntyvät odottamatta yksittäisen tapahtuman yhteydessä (esim. tietyn liiketoimen tai palveluntarjoajan valinnan yhteydessä) ja joita voidaan tavallisesti hallita kertaluontoisella toimenpiteellä. Laitoksen edun tulee kaikissa tilanteissa olla tehtyjen päätösten keskiössä.
115. Käytännöissä tulee määritellä ne menettelyt, toimenpiteet, vaaditut dokumentit ja velvollisuudet, jotka koskevat eturistiriitojen tunnistamista ja ehkäisyä, niiden olennaisuuden arvioimista sekä lieventävien toimenpiteiden toteuttamista. Kyseisiin menettelyihin, vaadittuihin dokumentteihin, velvollisuuksiin ja toimenpiteisiin on sisällyttävä
- a. keskenään ristiriitaisten tehtävien tai liiketoimien antaminen eri henkilöiden hoidettavaksi
 - b. myös laitoksen ulkopuolisissa tehtävissä toimivan henkilöstön sopimattoman vaikutusvallan käytön estäminen kyseisiin muihin tehtäviin nähden
 - c. velvollisuuden asettaminen ylimmän hallintoelimen jäsenille pidättäytyä äänestämästä niissä asioissa, joissa jäsenellä on tai voi olla eturistiriita tai joissa jäsenen puolueettomuus tai kyky suorittaa tehtäviään laitoksessa täysimääräisesti voi olla muulla tavalla vaarantunut

- d. ylimmän hallintoelimen jäseniä koskeva kielto hoitaa kilpailevien laitosten johtajien tehtäviä, elleivät ne ole sellaisissa laitoksissa, jotka kuuluvat samaan laitosten suojajärjestelmään asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä, pysyvästi keskuslaitokseen liittyneissä luottolaitoksissa asetuksen (EU) N:o 575/2013 10 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä tai laitoksissa, jotka kuuluvat varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin.
116. Käytännöissä tulisi erityisesti käsitellä eturistiriitojen riskiä ylimmän hallintoelimen tasolla ja tarjota riittävää ohjausta sellaisten eturistiriitojen tunnistamiseen ja hallintaan, jotka voivat heikentää ylimmän hallintoelimen jäsenen kykyä tehdä objektiivisia ja puolueettomia päätöksiä, jotka ovat laitoksen edun mukaisia. Laitosten tulee ottaa huomioon, että eturistiriidat voivat vaikuttaa ylimmän hallintoelimen jäsenten riippumattomuuteen³¹.
117. Kun lievennetään ylimmän hallintoelimen jäsenillä tunnistettuja eturistiriitoja, laitosten olisi dokumentoitava toteutetut toimenpiteet, mukaan lukien perustelut sille, miten näillä toimenpiteillä voidaan tehokkaasti taata objektiivinen päätöksenteko.
118. Tosiasiallisia tai mahdollisia eturistiriitoja, joista on ilmoitettu laitoksen vastuulliselle toiminnolle, tulisi arvioida ja hallita asianmukaisesti. Tilanteessa, jossa tunnistetaan henkilöstön eturistiriita, laitoksen tulee dokumentoida tehty päätös, erityisesti siinä tapauksessa, että eturistiriita ja siihen liittyvät riskit on hyväksytty, ja tässä tapauksessa on annettava tieto siitä, kuinka tätä eturistiriitaa on onnistuneesti lievennetty tai korjattu.
119. Kaikki tosiasialliset tai mahdolliset ylimmän hallintoelimen tason eturistiriidat, olivatpa ne yksilöllisiä tai kollektiivisia, tulee dokumentoida asianmukaisesti, niistä tulee ilmoittaa ylimmälle hallintoelimelle, ja ylimmän hallintoelimen tulee keskustella niistä, tehdä niistä päätös ja hoitaa ne asianmukaisesti.

12.1 Eturistiriitoja koskevat käytännöt ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen myönnettävien lainojen ja heidän kanssaan tehtävien muiden liiketoimien yhteydessä

120. Osana henkilöstön eturistiriitoja koskevia käytäntöjä (12 jakso) ja ylimmän hallintoelimen jäsenten eturistiriitojen hallintaa 117 kohdassa määrätyn mukaisesti ylimmän hallintoelimen tulee vahvistaa kehys, jonka avulla se voi tunnistaa ja hallita eturistiriitoja myöntäessään lainoja ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen sekä tehdessään heidän kanssaan muita liiketoimia (esim. myyntilaskurahoitus, leasing-vuokraus, kiinteistökaupat).
121. Rajoittamatta direktiivin 2013/36/EU saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä³² laitokset voivat harkita muiden sellaisten lähipiiriksi katsottavien ryhmien määrittelyä,

³¹ Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia varten.

³² Ks. myös Baselin sopimuksen perusperiaate nro 20.

joihin lainoja ja muita liiketoimia koskevaa eturistiriitakehystä sovelletaan kokonaan tai osittain.

122. Eturistiriitakehyksellä tulee varmistaa, että päätökset lainojen myöntämisestä ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen sekä muiden liiketoimien tekemisestä heidän kanssaan tehdään objektiivisesti ilman eturistiriitojen kohtuutonta vaikutusta ja että niissä sovelletaan yleisesti ottaen tavanomaisia markkinaehtoja.
123. Ylimmän hallintoelimen tulee vahvistaa sovellettavat päätöksentekomenettelyt lainojen myöntämiseksi ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen sekä muiden liiketoimien tekemiseksi heidän kanssaan. Eturistiriitakehyksessä voidaan erottaa toisistaan tavanomaisessa liiketoiminnassa ja tavanomaisten markkinaehtojen mukaisesti toteutetut liiketoimet³³ sekä henkilöstön lainat ja liiketoimet, jotka tehdään kaikkiin henkilöstön jäseniin sovellettavien ehtojen mukaisesti. Lisäksi eturistiriitakehyksessä ja eturistiriitoja koskevassa päätöksentekomenettelyssä voidaan erottaa toisistaan olennaiset ja ei-olennaiset lainat ja muut liiketoimet, erityyppiset lainat ja muut liiketoimet sekä niistä aiheutuvien tosiasiallisten tai mahdollisten eturistiriitojen taso.
124. Osana eturistiriitakehystä ylimmän hallintoelimen tulee määrittää asianmukaiset kynnysarvot (esim. liiketoimen tyypin tai sovellettavien ehtojen mukaisesti), joiden ylittyessä ylimmän hallintoelimen jäsenelle tai hänen lähipiirilleen myönnettävä laina tai heidän kanssaan tehtävä muu liiketoimi edellyttää aina ylimmän hallintoelimen hyväksyntää. Ylimmän hallintoelimen on aina tehtävä päätökset sellaisista ylimmän hallintoelimen jäsenille myönnettävistä olennaisista lainoista tai heidän kanssaan tehtävistä olennaisista liiketoimista, joita ei ole tehty tavanomaisin markkinaehdoin vaan kaikkiin henkilöstön jäseniin sovellettavien ehtojen mukaisesti.
125. Tällaisesta olennaisesta lainasta tai muusta olennaisesta liiketoimesta hyötyvän ylimmän hallintoelimen jäsenen tai vastapuolen lähipiiriin kuuluvan ylimmän hallintoelimen jäsenen ei pitäisi osallistua päätöksentekoon.
126. Päättyessään ylimmän hallintoelimen jäsenelle tai hänen lähipiirilleen myönnettävästä lainasta tai heidän kanssaan tehtävästä muusta liiketoimesta laitosten tulee ennen päätöksen tekemistä arvioida riski, jolle laitos saattaa altistua liiketoimen vuoksi.
127. Jos laina toteutetaan luottojärjestelyjen avulla (esim. tililuotot), alkuperäinen päätös ja siihen tehdyt muutokset tulee dokumentoida. Tällaisten sovittujen luottojärjestelyjen käyttöä sovittujen rajojen puitteissa ei pitäisi katsoa uudeksi päätökseksi lainan myöntämisestä ylimmän hallintoelimen jäsenelle tai hänen lähipiirilleen. Jos luottojärjestelyn muuttaminen on laitoksen käytäntöjen mukaan olennaista, on tehtävä uusi arviointi ja annettava uusi päätös.

³³ Liiketoimiin kuuluvat lainat ja muut liiketoimet (esim. leasing-vuokraus, myyntilaskurahoitus, listautumisantien yhteydessä tarjotut palvelut, sulautumat ja yritysostot, kiinteistöjen myyminen ja ostaminen).

128. Varmistaakseen eturistiriitoja koskevien käytäntöjen noudattamisen laitosten tulee taata, että ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen myönnettäviin lainoihin ja heidän kanssaan tehtäviin muihin liiketoimiin sovelletaan täysimääräisesti kaikkia asiaankuuluvia sisäisiä valvontamenettelyjä ja että valvontatehtävässään toimivan ylimmän hallintoelimen tasolla on käytössä asianmukainen valvontajärjestelmä.

12.2 Ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen myönnettyjen lainojen dokumentointi ja niitä koskevat lisätiedot

129. Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi laitosten on asianmukaisesti dokumentoitava ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen myönnettyjä lainoja³⁴ koskevat tiedot, mukaan lukien ainakin
- a. velallisen nimi ja asema (eli ylimmän hallintoelimen jäsen tai hänen lähipiiriinsä kuuluva henkilö) sekä lähipiirille myönnettyjen lainojen osalta se ylimmän hallintoelimen jäsen, jonka lähipiiriin kyseinen osapuoli kuuluu ja minkä luonteinen suhde heidän välillään on
 - b. lainan tyyppi/luonne ja lainamäärä
 - c. sovellettavat lainaehdot
 - d. lainan myöntämispäivä
 - e. lainan myöntämispäätöksen tekvän henkilön tai elimen nimi ja elimen kokoonpano sekä sovellettavat ehdot
 - f. tieto siitä, onko laina myönnetty markkinaehdoin (kyllä/ei)
 - g. tieto siitä, onko laina myönnetty kaikkiin henkilöstön jäseniin sovellettavien ehtojen mukaisesti.
130. Laitosten tulee varmistaa, että kaikki ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen myönnettyt lainat dokumentoidaan täydellisesti ja että tiedot pidetään ajan tasalla. Lisäksi on varmistettava, että laitos voi pyynnöstä antaa täydelliset asiakirjat toimivaltaisten viranomaisten saataville asianmukaisessa muodossa ilman aiheutonta viivytystä.
131. Jos ylimmän hallintoelimen jäsenelle tai hänen lähipiirilleen myönnetyn lainan määrä ylittää 200 000 euroa, laitosten on voitava pyynnöstä toimittaa toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat lisätiedot:
- a. lainan prosenttiosuus ja kaikkien samalle velalliselle myönnettyjen lainojen prosenttiosuus

³⁴ Ks. myös EPV:n luotonantoa koskevat ohjeet, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/credit-risk/guidelines-on-loan-origination-and-monitoring>.

- i. sen ensisijaisen pääoman (T1) ja toissijaisen pääoman (T2) summasta ja
 - ii. laitoksen ydinpääomasta
- b. tieto siitä, onko laina osa suurta asiakasriskiä³⁵
 - c. kaikkien samalle velalliselle myönnettyjen lainojen maksamattomien määrien summan suhteellinen osuus, joka lasketaan jakamalla maksamaton kokonaismäärä kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenille ja heidän lähipiirilleen myönnettyjen maksamattomien lainojen kokonaismäärällä.

13 Sisäiset ilmoitusmenettelyt

132. Laitosten tulisi ottaa käyttöön ja ylläpitää asianmukaisia sisäisiä ilmoituskäytäntöjä ja -menettelyitä, joiden avulla henkilöstö voi ilmoittaa mahdollisista tai tapahtuneista lakisääteistensä sisäisten vaatimusten rikkomuksista, kuten niistä, jotka ovat asetuksen (EU) N:o 575/2013, direktiivin 2013/36/EU kansallisten täytäntöönpanosäännösten tai sisäisten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmien vastaisia, tarkoitukseen varatun riippumattoman ja itsenäisen kanavan kautta. Ilmoituksen tekävällä henkilöstön jäsenellä ei välttämättä tarvitse olla näyttöä rikkomuksesta, mutta hänellä tulee olla riittävän tasoinen varmuus, joka antaa riittävän syyn käynnistää tutkimukset. Laitosten tulee myös panna täytäntöön asianmukaisia prosesseja ja menettelyjä, joilla varmistetaan, että ne noudattavat unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta 23 päivänä lokakuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937 kansallisesta täytäntöönpanosta johtuvia velvoitteitaan.
133. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöstölle on annettava mahdollisuus ilmoittaa rikkomuksista tavanomaisten raportointisuhteiden ulkopuolella (esim. säännösten noudattamista valvovan toiminnon, sisäisen tarkastuksen toiminnon tai riippumattoman sisäisen väärinkäytösten paljastamista koskevan menettelyn kautta). Ilmoitusmenettelyissä tulee taata sekä ilmoittajan että ilmoituksen mukaisen rikkomuksesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön henkilötietojen suojaaminen asetuksen (EU) 2016/679³⁶ (yleinen tietosuojasetus) mukaisesti.
134. Ilmoitusmenettelyjen on oltava laitoksen koko henkilöstön käytettävissä.
135. Henkilöstön ilmoitusmenettelyn kautta antamat tiedot tulee tarvittaessa antaa tiedoksi ylimmälle hallintoelimelle ja muille vastuussa oleville toimintoille, jotka on määritelty sisäisissä ilmoituskäytännöissä. Mikäli rikkomuksen ilmoittanut henkilöstön jäsen sitä vaatii, tiedot on toimitettava ylimmälle hallintoelimelle ja muille vastuussa oleville toimintoille ilmoittajan henkilöllisyyttä paljastamatta. Laitokset voivat tarjota myös väärinkäytösten paljastamista koskevan menettelyn, jossa tiedot voidaan antaa anonyymisti.

³⁵ Ks. myös asetuksen (EU) N:o 575/2013 IV osa ja erityisesti sen 392 artikla.

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus).

136. Laitosten tulee varmistaa, että rikkomuksesta ilmoittavaa henkilöä suojataan kaikilta haitallisilta seurauksilta, kuten vastatoimilta, syrjinnältä tai muulta epäoikeudenmukaiselta kohtelulta. Laitoksen tulee varmistaa, ettei kukaan laitoksen alaisuudessa toimiva henkilö osallistu rikkomuksesta ilmoittaneen henkilön epäoikeudenmukaiseen kohteluun, ja sen tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisesta kohtelusta vastuussa olevia henkilöitä vastaan.
137. Laitosten tulee myös suojella ilmoituksen kohteena olevaa henkilöä kaikilta haitallisilta seurauksilta siinä tapauksessa, ettei tutkimuksissa löydetä näyttöä, jonka perusteella voitaisiin ryhtyä toimenpiteisiin kyseistä henkilöä vastaan. Jos toimenpiteisiin ryhdytään, laitoksen tulee toimia tavalla, joka suojelee kyseessä olevaa henkilöä tahattomilta haitallisilta seurauksilta, jotka ovat toimenpiteen tavoitteita laajempia.
138. Erityisesti sisäisten ilmoitusmenettelyjen tulee
- a. olla dokumentoituja (esim. henkilöstön käsikirjat)
 - b. tarjota selkeät säännöt, jotka varmistavat, että ilmoittajan ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön tietoja käsitellään luottamuksellisesti asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti, ellei kansallinen lainsäädäntö edellytä tietojen julkistamista jatkotutkimusten tai niitä seuraavien oikeudenkäyntien yhteydessä
 - c. suojella huolenaiheistaan ilmoittavaa henkilöstöä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta, joka johtuu rikkomusten ilmoittamisesta
 - d. varmistaa, että ilmoitetut mahdolliset tai tapahtuneet rikkomukset arvioidaan ja että niistä raportoidaan tarvittaessa asianmukaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle tai lainvalvontaviranomaiselle
 - e. varmistaa, mikäli mahdollista, että mahdollisista tai tapahtuneista rikkomuksista ilmoittaneille henkilöstön jäsenille toimitetaan vastaanottokuittaus
 - f. varmistaa ilmoitettua rikkomusta koskevan tutkinnan tulosten seuranta
 - g. varmistaa asianmukainen tietojen kirjaaminen.

14 Rikkomusten ilmoittaminen toimivaltaisille viranomaisille

139. Toimivaltaisten viranomaisten tulee luoda tehokkaat ja luotettavat mekanismit, jotka antavat laitosten henkilöstölle mahdollisuuden ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille mahdollisista tai tapahtuneista sääntelyvaatimusten rikkomuksista, kuten niistä, jotka on määritelty asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU kansallisissa täytäntöönpanosäännöksissä. Näiden mekanismien tulisi sisältää vähintään

- a. erityismenettelyt rikkomusilmoitusten vastaanottamiseen ja niiden seurantaan, esimerkiksi erityinen väärinkäytösten paljastamisesta vastaava osasto, yksikkö tai toiminto
 - b. 13 jaksossa kuvatun mukainen asianmukainen suojele
 - c. sekä ilmoittajana olevan luonnollisen henkilön että ilmoituksen mukaisen rikkomuksesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön henkilötietojen suojaaminen asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) mukaisesti
 - d. 13 jaksossa määritellyt selkeät menettelyt.
140. Toimivaltaiset viranomaiset voivat kannustaa henkilöstöä pyrkimään käyttämään ensisijaisesti laitoksensa sisäisiä ilmoitusmenettelyitä, tämän kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta ilmoittaa rikkomuksista toimivaltaisen viranomaisen mekanismien kautta.

V osasto – Sisäinen valvontajärjestelmä ja sisäiset valvontamekanismit

15 Sisäinen valvontajärjestelmä

141. Laitosten tulee kehittää ja pitää yllä kulttuuria, joka kannustaa positiiviseen asenteeseen riskienhallintaa ja laitoksen sisäistä sääntöjen noudattamista sekä vankkaa ja kokonaisvaltaista sisäistä valvontajärjestelmää kohtaan. Laitoksen liiketoiminta-alueiden tulee tämän järjestelmän puitteissa olla vastuussa niiden toiminnasta muodostuvien riskien hallinnoinnista ja niiden on harjoitettava valvontaa, jonka tavoitteena on varmistaa sisäisten ja ulkoisten vaatimusten noudattaminen. Osana tätä järjestelmää laitoksilla tulee olla sisäisiä valvontatoimintoja, joilla on asianmukainen ja riittävä toimivalta, painoarvo ja yhteys ylimpään hallintoelimeen tehtävänsä suorittamiseksi, sekä riskienhallintajärjestelmä.
142. Laitosten sisäistä valvontajärjestelmää tulee mukauttaa yksilöllisesti niiden liiketoiminnan erityispiirteiden ja monitahoisuuden sekä siihen liittyvien riskien mukaisesti ottamalla huomioon laitoksen konsernikonteksti. Laitosten tulee järjestää tarvittava tietojenvaihto siten, että varmistetaan, että kukin ylin hallintoelin, liiketoiminta-alue ja sisäinen yksikkö, mukaan lukien kukin sisäinen valvontatoiminto, pystyy suorittamaan velvollisuutensa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tarpeellista asianmukaisten tietojen vaihtamista liiketoiminta-alueiden ja säännösten noudattamista valvovan toiminnon sekä mahdollisen erillisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien sääntöjen noudattamista valvovan toiminnon välillä konsernin tasolla sekä konsernin tason sisäisten valvontatoimintojen päälliköiden ja laitoksen ylimmän hallintoelimen välillä.
143. Laitosten tulee panna täytäntöön asianmukaisia prosesseja ja menettelyjä, joilla varmistetaan, että ne noudattavat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä velvoitteitaan. Laitosten tulee arvioida, missä määrin ne altistuvat riskille joutua käytetyksi

rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen liittyviin tarkoituksiin, sekä tarvittaessa toteuttaa lieventäviä toimenpiteitä näiden riskien sekä niihin liittyvien operatiivisten riskien ja maineriskien vähentämiseksi. Laitosten olisi toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että niiden henkilöstö on tietoinen tällaisista rahapesuun ja terrorismin rahoitukseen liittyvistä riskeistä ja niiden vaikutuksista laitokseen ja rahoitusjärjestelmän eheyteen.

144. Sisäisen valvontajärjestelmän tulee kattaa koko organisaatio, mukaan lukien ylimmän hallintoelimen velvollisuudet ja tehtävät sekä toimet kaikilla liiketoiminta-alueilla ja kaikissa sisäisissä yksiköissä, kuten sisäisissä valvontatoiminnoissa, ulkoistetuissa toimissa ja jakelukanavissa.

145. Laitoksen sisäisen valvontajärjestelmän tulee varmistaa

- a. vaikuttava ja tehokas toiminta
- b. liiketoiminnan maltillisuus
- c. riskien asianmukainen tunnistaminen, mittaaminen ja lieventäminen
- d. sekä sisäisesti että ulkoisesti ilmoitettujen taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen luotettavuus
- e. vakaat hallinnolliset ja kirjanpidolliset menettelyt
- f. lakien, säännösten, valvontavaatimusten ja laitoksen sisäisten käytäntöjen, menettelyjen, sääntöjen ja päätösten noudattaminen.

16 Sisäisen valvontajärjestelmän täytäntöönpano

146. Ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa sisäisen valvontajärjestelmän sekä sisäisten valvontamenettelyjen ja -mekanismien luomisesta ja niiden riittävyyden ja vaikuttavuuden seurannasta sekä kaikkien liiketoiminta-alueiden ja sisäisten yksiköiden valvonnasta, mukaan lukien sisäisten valvontatoimintojen (kuten riskienhallinnan, säännösten noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnot sekä mahdollinen erillinen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten noudattamista valvova toiminto) valvonta. Laitosten tulee laatia asianmukaiset kirjalliset sisäisen valvonnan käytännöt, mekanismit ja menettelyt sekä ylläpitää ja päivittää niitä säännöllisesti. Periaatteiden tulee olla ylimmän hallintoelimen hyväksymiä.

147. Laitoksella tulee olla selkeä, avoin ja dokumentoitu päätöksentekomenettely ja selkeä vastuunjako ja toimivalta sisäisessä valvontajärjestelmässään, joka kattaa sen liiketoiminta-alueet, sisäiset yksiköt ja sisäiset valvontatoiminnot.

148. Laitosten tulee tiedottaa käytännöistään, mekanismeistaan ja menettelyistään koko henkilöstölle ja joka kerta, kun niihin on tehty olennaisia muutoksia.
149. Pannessaan täytäntöön sisäistä valvontajärjestelmää laitosten tulee varmistaa tehtävien asianmukainen erillään pitäminen – esimerkiksi antamalla liiketoimien käsittelyssä tai palveluiden tarjoamisessa keskenään ristiriidassa olevat tehtävät eri henkilöille tai antamalla ristiriidassa olevien tehtävien valvontaa ja raportointia koskevat velvollisuudet eri henkilöille – sekä asettaa esteitä tiedonkululle esimerkiksi erottamalla tietyt osastot toisistaan fyysisesti.
150. Sisäisten valvontatoimintojen tulee tarkistaa, että sisäisessä valvontajärjestelmässä määritetyt käytännöt, mekanismit ja menettelyt pannaan täytäntöön oikealla tavalla niiden toimivaltuuksiin kuuluvilla osa-alueilla.
151. Sisäisten valvontatoimintojen on toimitettava ylimmälle hallintoelimelle säännöllisesti kirjallisia raportteja havaitsemistaan keskeisistä puutteista. Näiden raporttien tulee sisältää kunkin uuden havaitun puutteen osalta siihen liittyvät keskeiset riskit, vaikutusten arviointi, suositukset ja suoritettavat korjaavat toimenpiteet. Ylimmän hallintoelimen on suoritettava sisäisten valvontatoimintojen havaintojen pohjalta oikea-aikaista ja tehokasta seuranta ja vaadittava asianmukaisia korjaavia toimia. Havaintoja ja suoritettuja korjaavia toimenpiteitä varten on luotava muodollinen seurantamenettely.

17 Riskienhallintajärjestelmä

152. Laitoksilla tulisi osana yleistä sisäistä valvontajärjestelmää olla kokonaisvaltainen laitoksen laajuinen riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa kaikki sen liiketoiminta-alueet ja sisäiset yksiköt, kuten sisäiset valvontatoiminnot, ja jonka avulla voidaan täysin tunnistaa kaikkien riskialtistusten taloudellinen sisältö. Riskienhallintajärjestelmän on autettava laitosta tekemään riskinottamista koskevia tietoon perustuvia päätöksiä. Riskienhallintajärjestelmän tulee kattaa taseeseen kuuluvat ja taseen ulkopuoliset riskit sekä olemassa olevat ja tulevat riskit, joille laitos voi altistua. Riskejä tulisi arvioida alhaalta ylöspäin ja ylhäältä alaspäin liiketoiminta-alueiden sisällä ja niiden välillä käyttämällä johdonmukaista terminologiaa ja yhteensopivia menetelmiä koko laitoksessa sekä konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Riskienhallintajärjestelmän tulisi kattaa kaikki keskeiset riskit siten, että huomioidaan sekä taloudelliset että muut kuin taloudelliset riskit, kuten luotto-, markkina-, likviditeetti-, keskittymä- ja maineriskit sekä operatiiviset, tietotekniset, oikeudelliset ja menettelytapoja koskevat riskit, rahanpesuun ja terrorismin torjuntaan sekä muihin talousrikoksiin liittyvien säännösten noudattamista koskevat riskit, ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvät riskit sekä strategiset riskit.
153. Laitoksen riskienhallintajärjestelmän tulee sisältää käytännöt, menettelyt, riskirajat ja riskien valvontatoimet, joilla varmistetaan riittävä, oikea-aikainen ja jatkuva riskien havaitseminen, mittaaminen tai arviointi, valvonta, hallinta, lieventäminen ja ilmoittaminen liiketoiminta-alueen tasolla, laitoksen tasolla, konsolidoidulla tasolla tai alakonsolidointiryhmän tasolla.

154. Laitoksen riskienhallintajärjestelmässä on annettava yksityiskohtaiset ohjeet sen strategioiden täytäntöönpanosta. Ohjeissa on tarvittaessa asetettava ja ylläpidettävä sisäisiä rajoja, jotka vastaavat laitoksen riskinottohalua ja jotka on suhteutettu sen järkevään hoitoon, taloudelliseen vahvuuteen, pääomapohjaan ja strategiaan tavoitteisiin. Laitoksen riskiprofiiliin tulee pysyä näiden asetettujen rajojen sisällä. Riskienhallintajärjestelmän avulla on varmistettava, että mikäli riskirajojen ylityksiä tapahtuu, käytössä ovat määritellyt menettelyt, joiden avulla niistä ilmoitetaan ja niihin puututaan asianmukaisella seurantamenettelyllä.
155. Riskienhallintajärjestelmästä on teetettävä riippumaton sisäinen arviointi esimerkiksi sisäisen tarkastuksen toiminnoin suorittamana. Järjestelmää on tarkistettava säännöllisesti vertaamalla sitä laitoksen riskinottohaluun ottaen huomioon riskienhallintatoiminnolta ja mahdolliselta riskivaliokunnalta saadut tiedot. Tässä yhteydessä on otettava huomioon eri tekijöitä, kuten sisäiset ja ulkoiset muutokset, mukaan lukien muutokset taseessa ja tuloissa, laitoksen liiketoiminnan, riskiprofiilin tai toiminnallisen rakenteen monipuolistuminen, maantieteellinen laajeneminen, sulautumiset ja yritysostot sekä uusien tuotteiden tai liiketoiminta-alueiden käyttöönotto.
156. Tunnistettaessa ja mitattaessa tai arvioitaessa riskejä laitoksen tulee kehittää asianmukaisia menettelyjä, joihin sisältyvät välineet sekä ennakointia että takautuvaa arviointia varten. Niiden tulee mahdollistaa riskien yhteenlaskeminen kaikilta liiketoiminta-alueilta ja helpottaa riskikeskittymien tunnistamista. Välineiden tulee sisältää tosiasiallisen riskiprofiilin arviointi suhteessa laitoksen riskinottohaluun sekä mahdollisten ja stressipainotettujen riskialtistusten tunnistaminen ja arviointi useissa oletetuissa epäsuotuisissa olosuhteissa suhteessa laitoksen riskinkantokykyyn. Välineiden tulee tarjota tietoa mahdollisista riskiprofiiliin tarvittavista muutoksista. Laitosten tulee tehdä asianmukaisen varovaisia oletuksia laatiessaan stressiskenaarioita.
157. Niiden on otettava huomioon, että kvantitatiivisten arviointimenettelyjen ja stressitestien tulokset ovat erittäin riippuvaisia käytettyjen mallien rajoituksista ja oletusarvoista (taloudellisen iskun vakavuus ja kesto sekä tähän liittyvät riskit mukaan luettuina). Esimerkiksi erittäin korkeaa pääoman tuottoa osoittava tulos voi johtua pikemminkin käytettyjen mallien puutteista (esim. joidenkin olennaisten riskien pois jättämisestä) kuin hyvästä strategiasta tai laitoksen erittäin onnistuneesta strategian toteuttamisesta. Otettavan riskin tason määrittämisen ei näin ollen tulisi perustua ainoastaan kvantitatiivisiin tietoihin tai mallien tuotoksiin. Sen tulisi sisältää myös laadullista tarkastelua (kuten asiantuntijan näkemyksiä ja kriittistä analyysia). Tässä yhteydessä on käsiteltävä seikkaperäisesti myös makrotaloussympäristöön liittyviä kehityssuuntauksia ja tietoja, jotta voidaan määrittää niiden mahdollinen vaikutus riskeihin ja salkkuihin.
158. Lopullinen vastuu riskinarvioinnista on yksin laitoksella, joten sen on arvioitava riskejään kriittisesti eikä sen tule tukeutua yksinomaan ulkoisiin arviointeihin. Laitoksen tulisi esimerkiksi validoida hankittu riskinarviointimalli ja mukauttaa se omiin erityisolosuhteisiinsa varmistaakseen, että malli kartoittaa ja analysoi riskiä tarkasti ja kattavasti.

159. Laitosten tulisi olla täysin tietoisia mallien ja mittarien rajoituksista, ja niiden tulisi käyttää kvantitatiivisten riskinarviointivälineiden lisäksi myös kvalitatiivisia välineitä (asiantuntijoiden näkemyksiä ja kriittistä analyysia).
160. Laitosten omien arvioiden lisäksi ne voivat käyttää ulkoisia riskiarviointeja (kuten ulkoisia luottoluokituksia tai ulkoisesti hankittuja riskimalleja). Laitosten tulisi olla täysin tietoisia näiden arvioiden tarkasta soveltamisalasta ja niiden rajoituksista.
161. Laitokseen on perustettava säännöllinen ja avoin raportointijärjestelmä, jonka avulla laitoksen ylimmälle hallintoelimelle, mahdolliselle riskivaliokunnalle ja kaikille asianomaisille yksiköille voidaan toimittaa ajantasaisia, tarkkoja, ytimekkäitä, ymmärrettäviä ja tarkoituksenmukaisia raportteja ja jonka kautta ne voivat jakaa asianmukaista tietoa riskien tunnistamisesta, mittaamisesta tai arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta. Raportointijärjestelmän tulee olla tarkasti määritelty ja dokumentoitu.
162. Riskejä ja riskistrategiaa koskeva tehokas viestintä ja tietoisuus ovat ratkaisevia koko riskienhallintaprosessin kannalta, arviointi- ja päätöksentekomenettely mukaan luettuna, ja ne auttavat välttämään päätöksiä, jotka voivat tahattomasti lisätä riskiä. Tehokkaaseen riskiraportointiin sisältyvät riskistrategian ja riskejä koskevien merkityksellisten tietojen (esim. vastuut ja keskeiset riski-indikaattorit) järkevä sisäinen tarkastelu ja niistä tiedottaminen sekä horisontaalisesti laitoksen yksiköiden välillä että vertikaalisen hallintoketjun päästä päähän.

18 Uudet tuotteet ja merkittävät muutokset³⁷

163. Laitoksella on oltava dokumentoidut ja ylimmän hallintoelimen hyväksymät uusien tuotteiden hyväksymistä koskevat käytännöt, joissa käsitellään uusien markkinoiden, tuotteiden ja palvelujen kehittämistä ja olemassa oleviin tuotteisiin tehtäviä merkittäviä muutoksia sekä poikkeuksellisia liiketoimia. Käytäntöjen tulee kattaa toimiin liittyviin menettelyihin (esim. uudet ulkoistamisjärjestelyt) ja järjestelmiin (esim. tietotekniikan muutosmenettelyt) tehtävät olennaiset muutokset. Uusien tuotteiden hyväksymistä koskevien käytäntöjen avulla tulee varmistaa, että hyväksytyt tuotteet ja muutokset ovat yhdenmukaisia laitoksen riskistrategian ja riskinottohalun sekä niitä vastaavien laitoksen rajoitusten kanssa, tai että niihin tehdään tarvittavat muutokset.
164. Olennaisiin muutoksiin tai poikkeuksellisiin liiketoimiin voivat sisältyä sulautumiset ja yritysostot, mukaan lukien mahdolliset seuraukset riittämättömästä due diligence -prosessista, jossa ei onnistuta tunnistamaan sulautumisen jälkeisiä riskejä ja velvoitteita, uusien rakenteiden perustamiset (esim. uudet tytäryritykset tai yhtä tarkoitusta varten perustetut yhtiöt), uudet tuotteet, muutokset järjestelmiin tai riskienhallintajärjestelmään tai -menettelyihin ja muutokset laitoksen organisaatioon.

³⁷ Ks. myös EPV:n vähittäispankkituotteiden kehittäjille ja jakelijoille suunnatut tuotehallinnan vaatimuksia koskevat ohjeet, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/-/eba-publishes-final-product-oversight-and-governance-requirements-for-manufactures-and-distributors-of-retail-banking-products>.

165. Laitoksella tulee olla erityiset menettelyt näiden käytäntöjen noudattamista koskevaan arviointiin, ja niissä tulee ottaa huomioon riskienhallintatoiminnon osallistuminen. Tähän tulee sisältyä säännösten noudattamista valvovan toiminnon tekemä järjestelmällinen uusia tuotteita tai olemassa olevien tuotteiden merkittäviä muutoksia koskeva ennakoarviointi ja dokumentoitu lausunto.
166. Uusien tuotteiden hyväksymistä koskevissa käytännöissä on tarkasteltava kaikkia niitä tekijöitä, jotka tulisi ottaa huomioon ennen päätösten tekemistä uusille markkinoille menemisestä, kaupankäynnistä uusilla tuotteilla, uusien palvelujen tarjoamisesta tai merkittävien muutosten tekemisestä olemassa oleviin tuotteisiin tai palveluihin. Käytäntöihin on sisällytettävä myös ”uusien tuotteiden/markkinoiden/liiketoimintojen” ja ”merkittävien muutosten” määritelmät, joita käytetään organisaatiossa ja päätöksentekomenettelyyn osallistuvissa sisäisissä toiminnoissa.
167. Uusien tuotteiden hyväksymistä koskevissa periaatteissa on määriteltävä keskeiset kysymykset, jotka on selvitettävä ennen päätöksen tekemistä. Niihin on sisällytettävä säännösten noudattaminen, kirjanpito, hinnoittelumallit, riskiprofiiliin, omien varojen riittävyyteen ja kannattavuuteen kohdistuvat vaikutukset, riittävien front-, back- ja middle-office-resurssien saatavuus sekä riskien ymmärtämiseen ja seurantaan tarvittavien sisäisten välineiden ja asiantuntemuksen saatavuus. Direktiivissä (EU) 2015/849 säädettyjen velvoitteiden noudattamiseksi laitosten tulee lisäksi tunnistaa ja arvioida uuteen tuotteeseen tai liiketoimintakäytäntöön liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski sekä esitettävä toimenpiteet näiden riskien lieventämiseksi. Uuden toiminnan aloittamista koskevassa päätöksessä on mainittava selvästi toiminnasta vastaava liiketoimintayksikkö ja sen vastuuhenkilöt. Uutta toimintaa ei tule aloittaa, ennen kuin käytettävissä on riittävästi resursseja siihen liittyvien riskien arviointiin ja hallintaan.
168. Riskienhallintatoiminnon ja säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee osallistua uusien tuotteiden tai olemassa oleviin tuotteisiin, prosesseihin ja järjestelmiin tehtävien merkittävien muutosten hyväksymiseen. Niiden tehtävänä on muun muassa arvioida kattavasti ja objektiivisesti uusista toiminnoista eri skenaarioissa aiheutuvia riskejä, laitoksen riskienhallintajärjestelmässä ja sisäisessä valvontajärjestelmässä mahdollisesti ilmeneviä puutteita sekä laitoksen kykyä hallita tehokkaasti uusia riskejä. Riskienhallintatoiminnolla on myös oltava selkeä yleiskäsitys uusien tuotteiden markkinoille saattamisesta (tai merkittävien muutosten tekemisestä olemassa oleviin tuotteisiin, prosesseihin ja järjestelmiin) eri liiketoiminta-alueilla ja salkuissa sekä valtuudet edellyttää, että muutokset olemassa oleviin tuotteisiin käsitellään uusien tuotteiden hyväksymistä koskevien käytäntöjen mukaisessa virallisessa menettelyssä.

19 Sisäiset valvontatoiminnot

169. Sisäisten valvontatoimintojen tulee sisältää riskienhallintatoiminto (ks. 20 jakso), säännösten noudattamista valvova toiminto (ks. 21 jakso) ja sisäisen tarkastuksen toiminto (ks. 22 jakso). Sisäisen tarkastuksen toiminnon on tarkastettava riskienhallintatoiminnon ja

säännösten noudattamista valvovan toiminnon toiminta. Valvontatoimintojen vastuulla on myös varmistaa rahapesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyvien vaatimusten noudattaminen.

170. Sisäisen valvonnan toimintojen operatiiviset tehtävät voidaan ulkoistaa I osastossa luetellut suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit huomioon ottaen konsolidoivalle laitokselle tai muulle konserniin kuuluvalla tai sen ulkopuoliselle yksikölle kyseessä olevien laitosten ylimpien hallintoelinten suostumuksella. Vaikka sisäisen valvonnan operatiiviset tehtävät ulkoistettaisiin osittain tai kokonaisuudessaan, kyseisen sisäisen valvontatoiminnon päällikkö ja ylin hallintoelin ovat edelleen vastuussa näistä toimista sekä sisäisen valvontatoiminnon ylläpidosta laitoksen sisällä.
171. Rajoittamatta direktiivin 2015/849/EU täytäntöönpanevan kansallisen lainsäädännön soveltamista laitosten olisi annettava henkilöstön jäsenelle (esim. säännösten noudattamista valvovan toiminnon päällikkö) vastuu siitä, että laitos noudattaa kyseisen direktiivin vaatimuksia sekä laitoksen omia käytäntöjä ja menettelyjä. Laitokset voivat perustaa erillisen riippumattoman valvontatoiminnon, joka vastaa rahapesuun ja terrorismin torjuntaan liittyvien säännösten noudattamisen valvonnasta.³⁸ Rahapesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta vastaavan henkilön on tarvittaessa voitava raportoida suoraan johtotehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle ja valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle.

19.1 Sisäisten valvontatoimintojen päälliköt

172. Sisäisten valvontatoimintojen päälliköiden tehtävät tulee perustaa sopivalle hierarkian tasolle, joka tarjoaa sisäisen valvontatoiminnon päällikölle asianmukaisen toimivallan ja painoarvon velvollisuuksiensa suorittamiseen. Ylimmän hallintoelimen kokonaisvastuusta huolimatta sisäisten valvontatoimintojen päälliköiden tulee olla riippumattomia valvomistaan liiketoiminta-alueista ja -yksiköistä. Tästä syystä riskienhallintatoiminnon, sääntöjen noudattamista valvovan toiminnon ja sisäisen tarkastuksen toiminnon päälliköiden tulee toimia suoraan ylimmän hallintoelimen alaisuudessa ja olla niille tilintekovelvollisia. Ylimmän hallintoelimen tulee myös arvioida päälliköiden suoriutumista.
173. Tarvittaessa sisäisten valvontatoimintojen päälliköillä tulee olla suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen tuodakseen esiin ongelmia ja varoittaakseen tarvittaessa valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä, mikäli jotkin tapahtumat vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa laitokseen. Tämän ei tulisi estää sisäisten valvontatoimintojen päälliköitä raportoimasta myös säännönmukaisten raportointisuhteiden kautta.
174. Laitoksilla tulee olla käytössään dokumentoidut menettelyt sisäisen valvontatoiminnon päällikön nimittämiseksi ja tämän velvollisuuksien peruuttamiseksi. Joka tapauksessa

³⁸ Ks. myös EPV:n ohjeet rahapesuun ja terrorismin torjuntaan liittyvien säännösten noudattamista valvovasta toiminnosta (laadittavana).

sisäisten valvontatoimintojen päälliköitä ei tulisi erottaa tehtävästään ilman valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen etukäteen antamaa suostumusta, eikä tätä direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 5 kohdan mukaisesti myöskään saa tehdä. Merkittävien laitosten osalta toimivaltaisille viranomaisille on ilmoitettava viipymättä suostumuksesta sisäisen valvontatoiminnon päällikön erottamiseen sekä erottamisen pääasiallisista perusteista.

19.2 Sisäisten valvontatoimintojen riippumattomuus

175. Sisäisiä valvontatoimintoja voidaan pitää riippumattomina, jos ne täyttävät seuraavat edellytykset:

- a. Valvontatoimintojen henkilöstö ei hoida niiden toimien piiriin kuuluvia operatiivisia tehtäviä, joita sisäisten valvontatoimintojen on tarkoitus seurata ja valvoa.
- b. Valvontatoiminnot on organisaatiossa erotettu toimista, joiden seuraaminen ja valvonta on annettu niiden tehtäväksi.
- c. Huolimatta laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenten kokonaisvastuusta sisäisen valvontatoiminnon päällikön ei tule olla alaisuudessa henkilöön, jonka vastuulla on kyseisen sisäisen valvontatoiminnon seuraamisen ja valvomien toimien johtaminen.
- d. Sisäisten valvontatoimintojen henkilöstön palkkaus ei saa olla sidoksissa niiden toimien tulokseen, joita sisäinen valvonta seuraa ja valvoo, eikä sen yleensääkään pidä olla omiaan heikentämään henkilöstön objektiivisuutta³⁹.

19.3 Sisäisten valvontatoimintojen yhdistäminen

176. Riskienhallintatoiminto ja säännösten noudattamista valvova toiminto voidaan yhdistää, kunhan siinä otetaan huomioon I osastossa määritellyt suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit. Sisäisen tarkastuksen toimintoa ei tule yhdistää minkään toisen sisäisen valvontatoiminnon kanssa.

19.4 Sisäisten valvontatoimintojen resurssit

177. Sisäisillä valvontatoiminnoilla tulee olla riittävät resurssit. Niillä tulee olla riittävä määrä pätevää henkilöstöä (sekä emoyrityksen että tytäryrityksen tasolla). Henkilöstön on ylläpidettävä pätevyyttään jatkuvasti, ja sille on annettava tarvittaessa koulutusta.
178. Sisäisten valvontatoimintojen käytettävissä on oltava asianmukaiset tietojärjestelmät ja tietotekninen tuki, ja niillä on oltava pääsy kaikkiin valvontatehtävien hoitamiseen tarvittaviin sisäisiin ja ulkoisiin tietoihin. Niillä tulee olla pääsy kaikkeen tarvittavaan tietoon, joka koskee

³⁹ Ks. myös EPV:n ohjeet moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

kaikkia liiketoiminta-alueita ja keskeisiä riskejä kantavia tytäryrityksiä, erityisesti niitä, jotka saattavat aiheuttaa laitokselle olennaisia riskejä.

20 Riskienhallintatoiminto

179. Laitosten tulee perustaa koko laitoksen kattava riskienhallintatoiminto. Riskienhallintatoiminnolla tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja resurssit I osastossa luetellut suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit huomioon ottaen, jotta se voi panna täytäntöön riskienhallintakäytäntöjä ja riskienhallintajärjestelmän 17 jaksossa kuvatulla tavalla.
180. Riskienhallintatoiminnolla tulee olla tarvittaessa suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ja sen mahdollisiin valiokuntiin, erityisesti riskivaliokuntaan.
181. Riskienhallintatoiminnolla tulee olla pääsy kaikkiin liiketoiminta-alueisiin ja muihin sisäisiin yksiköihin, joista voi aiheutua riskejä, sekä tärkeimpiin tytäryrityksiin ja sidosyrityksiin.
182. Riskienhallintatoiminnon henkilöstöllä tulee olla riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus riskienhallintatekniikoista ja -menettelyistä sekä markkinoista ja tuotteista, ja sen tulee saada säännöllistä koulutusta.
183. Riskienhallintatoiminnon on oltava riippumaton valvomistaan liiketoiminta-alueista ja -yksiköistä, mutta sitä ei tule estää käymästä vuorovaikutusta niiden kanssa. Operatiivisten toimintojen ja riskienhallintatoiminnon on oltava keskenään vuorovaikutuksessa sen edistämiseksi, että koko laitoksen henkilöstö saadaan ottamaan vastuuta riskienhallinnasta.
184. Riskienhallintatoiminnolla tulee olla laitoksen organisaatiossa keskeinen asema, ja sillä on oltava sellainen rakenne, että se voi panna riskienhallintaperiaatteita täytäntöön ja valvoa riskienhallintajärjestelmää. Riskienhallintatoiminnon keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että laitoksella on käytössä tehokkaat riskienhallintaprosessit. Riskienhallintatoiminnon tulee olla aktiivisesti osallisena kaikissa olennaisissa riskienhallintapäätöksissä.
185. Merkittävät laitokset voivat harkita erillisten riskienhallintatoimintojen perustamista kullekin keskeiselle liiketoiminta-alueelle. Konsolidoivassa laitoksessa tulisi kuitenkin olla konsernin riskienhallintatoiminnon sisältävä keskeinen riskienhallintatoiminto, joka tarjoaa laitoksen ja konsernin laajuisia näkemyksiä kaikista riskeistä ja varmistaa, että riskistrategiaa noudatetaan.
186. Riskienhallintatoiminnon on tarjottava riippumattomasti asiaankuuluvia tietoja, analyyseja ja asiantuntija-arvioita vastuista ja annettava neuvoja, jotka koskevat liiketoiminta-alueiden tai sisäisten yksiköiden ehdotuksia ja riskejä koskevia päätöksiä sekä ilmoitettava ylimmälle hallintoelimelle, vastaavatko ne laitoksen riskistrategiaa ja riskinottohalua. Riskienhallintatoiminto voi suositella parannuksia riskienhallintajärjestelmään ja esittää

toimenpiteitä riskienhallinnan käytäntöjä, menettelyjä ja riskirajoja koskevien rikkomusten korjaamiseksi.

20.1 Riskienhallintatoiminnon riskistrategiaan ja päätöksentekoon liittyvät tehtävät

187. Riskienhallintatoiminnon tulee osallistua aktiivisesti aikaisessa vaiheessa laitoksen riskistrategian laatimiseen sekä sen varmistamiseen, että laitoksella on käytössään tehokkaat riskienhallintamenettelyt. Riskienhallintatoiminnon tulee tarjota ylimmälle hallintoelimelle kaikki olennainen riskeihin liittyvä tieto, jotta se voi asettaa laitoksen riskiottohalun oikealle tasolle. Riskienhallintatoiminnon tulee arvioida riskistrategian ja riskinottohalun vakautta ja kestävyyttä. Sen tulee varmistaa, että riskinottohalu muunnetaan asianmukaisesti riskirajoiksi. Riskienhallintatoiminnon tulee myös arvioida liiketoimintayksiköiden riskistrategioita ja riskinottohalua, mukaan luettuna liiketoimintayksiköiden ehdottamat tavoitteet, ja sen tulee osallistua päätöksentekoprosessiin ennen kuin ylin hallintoelin tekee riskistrategioita ja riskinottohalua koskevia päätöksiä. Tavoitteiden tulee olla uskottavia ja yhdenmukaisia laitoksen riskistrategian kanssa.
188. Riskienhallintatoiminnon on päätöksentekomenettelyihin osallistumalla varmistettava, että riskeihin liittyvät näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon päätöksissä. Vastuun tehdyistä päätöksistä tulee kuitenkin säilyä liiketoimintayksiköillä ja sisäisillä yksiköillä sekä viime kädessä ylimmällä hallintoelimellä.

20.2 Riskienhallintatoiminnon olennaisiin muutoksiin liittyvät tehtävät

189. Ennen kuin olennaisiin muutoksiin tai poikkeuksellisiin liiketoimiin liittyviä päätöksiä tehdään, riskienhallintatoiminnon on 18 jakson mukaisesti osallistuttava kyseisten muutosten ja poikkeuksellisten liiketoimien laitoksen ja konsernin kokonaisriskille aiheutuvien vaikutusten arviointiin. Sen tulee raportoida havainnoistaan suoraan ylimmälle hallintoelimelle ennen päätöksen tekemistä.
190. Riskienhallintatoiminnon on arvioitava, kuinka tunnistetut riskit voivat vaikuttaa laitoksen tai konsernin kykyyn hallita riskiprofiiliaan, likviditeettiään ja vakaata pääomapohjaansa tavanomaisissa ja epäsuotuisissa olosuhteissa.

20.3 Riskienhallintatoiminnon riskien tunnistamista, mittaamista, arvioimista, hallitsemista, lieventämistä, valvomista ja raportointia koskevat tehtävät

191. Riskienhallintatoiminnon tulee varmistaa, että käytössä on asianmukainen riskienhallintajärjestelmä ja että kaikki riskit tunnistetaan, arvioidaan ja mitataan ja että niitä valvotaan ja hallitaan ja niistä raportoidaan laitoksen asianmukaisissa yksiköissä.

192. Riskienhallintatoiminnon tulee varmistaa, etteivät tunnistaminen ja arviointi perustu ainoastaan kvantitatiivisiin tietoihin tai mallien tuotoksiin, vaan että myös kvalitatiiviset lähestymistavat otetaan huomioon. Riskienhallintatoiminnon tulee välittää ylimmälle hallintoelimelle tietoa riskimalleissa ja -analyysissä käytetyistä oletusarvoista ja niiden mahdollisista puutteista.
193. Riskienhallintatoiminnon tulee varmistaa, että lähipiiriliiketoimet arvioidaan ja että niiden laitokselle aiheuttamat riskit tunnistetaan ja arvioidaan asiaankuuluvasti.
194. Riskienhallintatoiminnon tulee varmistaa, että liiketoimintayksiköt valvovat kaikkia tunnistettuja riskejä tehokkaasti.
195. Riskienhallintatoiminnon on seurattava säännöllisesti laitoksen tosiasiallista riskiprofiilia ja verrattava sitä laitoksen strategiaan tavoitteisiin ja riskinottohaluun, jotta johtotehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin kykenisi tekemään päätöksiä ja valvontatehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin valvomaan niitä.
196. Riskienhallintatoiminnon on analysoitava kehityssuuntauksia ja tunnistettava olosuhteiden ja toimintaedellytysten muutoksista aiheutuvat uudet tai kehittymässä olevat riskit ja riskien kasvut. Sen on myös säännöllisesti tarkasteltava toteutuneita riskejä vertaamalla niitä aikaisempiin arvioihin (ns. toteumatestien avulla) riskienhallintaprosessin tarkkuuden ja tehokkuuden arvioimiseksi ja parantamiseksi.
197. Riskienhallintatoiminnon on arvioitava tapoja, joilla riskejä voitaisiin lieventää. Ylimmälle hallintoelimelle tehtävän raportoinnin tulee sisältää ehdotuksia asianmukaisista toiminnoista riskien lieventämiseksi.

20.4 Riskienhallintatoiminnon ei-hyväksyttäviin riskeihin liittyvät tehtävät

198. Riskienhallintatoiminnon on arvioitava riippumattomasti riskinottohalun tai riskirajojen ylityksiä (mukaan lukien niiden syiden vahvistaminen sekä oikeudellisen ja taloudellisen selvityksen toteuttaminen riskin sulkemisen, vähentämisen tai suojauksen tosiasiallisista kustannuksista verrattuna sen hyväksymisen potentiaalisiin kustannuksiin). Riskienhallintatoiminnon tulee välittää asianosaisille liiketoimintayksiköille ja ylimmälle hallintoelimelle tietoa sekä antaa suosituksia mahdollisista korjaavista toimenpiteistä. Riskienhallintatoiminnon tulee raportoida suoraan valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle, kun riskirajan ylitys on olennainen, tämän kuitenkin rajoittamatta riskienhallintatoiminnon raportointia muille sisäisille toiminnoille ja valiokunnille.
199. Riskienhallintatoiminnon keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että sen suositusten perusteella tehdään päätökset asianmukaisella hallintotasolla, että niitä noudatetaan asianomaisissa liiketoimintayksiköissä ja että niistä raportoidaan asianmukaisesti ylimmälle hallintoelimelle ja mahdolliselle riskivaliokunnalle.

20.5 Riskienhallintatoiminnon päällikkö

200. Riskienhallintatoiminnon päällikkö vastaa kattavien ja ymmärrettävien riskejä koskevien tietojen tarjoamisesta ja ylimmän hallintoelimen neuvonnasta siten, että kyseinen elin saa käsityksen laitoksen kokonaisriskiprofiilista. Emoyrityksen riskienhallintatoiminnon päällikkö vastaa tästä konsolidoidun tilanteen osalta.
201. Riskienhallintatoiminnon päälliköllä on oltava riittävä asiantuntemus, riippumattomuus ja virkaikä voidakseen kyseenalaistaa laitoksen riskialtistukseen vaikuttavat päätökset. Mikäli riskienhallintatoiminnon päällikkö ei ole ylimmän hallintoelimen jäsen, merkittävien laitosten tulee nimetä riippumaton riskienhallintatoiminnon päällikkö, jolla ei ole muihin toimintoihin kuuluvia tehtäviä ja joka raportoi suoraan ylimmälle hallintoelimelle. Mikäli ei ole suhteellisuusperiaatteen mukaista nimetä henkilöä, joka olisi vastuussa ainoastaan riskienhallintatoiminnon päällikön tehtävistä, kun otetaan huomioon I osastossa määritelty suhteellisuusperiaate, tämä toiminto voidaan yhdistää säännösten noudattamista valvovan toiminnon päällikön kanssa tai sitä voi hoitaa toinen johtavassa asemassa oleva henkilö, mikäli toimintojen yhdistämisestä ei synny eturistiriitoja. Joka tapauksessa kyseisellä henkilöllä tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja riippumattomuus (esim. lakiosaston päällikkö).
202. Riskienhallintatoiminnon päällikön tulee kyetä kyseenalaistamaan laitoksen johdon ja ylimmän hallintoelimen päätökset, ja vastalauseiden perusteet tulee dokumentoida muodollisesti. Jos laitos haluaa myöntää riskienhallintatoiminnon päällikölle veto-oikeuden päätöksiin (esim. luotto- tai investointipäätöksiin tai rajojen asettamista koskeviin päätöksiin), jotka tehdään ylimmän hallintoelimen alapuolisilla tasoilla, sen tulee määritellä kyseisen veto-oikeuden soveltamisala, eskalointi- tai valitusmenettelyt ja se, kuinka ylin hallintoelin on asiassa osallisena.
203. Laitosten tulee luoda vahvistetut menettelyt sellaisten päätösten tekemiselle, joista riskienhallintatoiminnon päällikkö on antanut kielteisen lausunnon. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee pystyä vaihtamaan näkemyksiä riskienhallintatoiminnon päällikön kanssa suoraan keskeisistä riskikysymyksistä, kuten tapahtumista, jotka voivat olla ristiriidassa laitoksen riskistrategian ja riskinottohalun kanssa.

21 Säännösten noudattamista valvova toiminto

204. Laitosten tulisi perustaa pysyvä ja tehokas säännösten noudattamista valvova toiminto, joka hallinnoi säännösten noudattamista koskevaa riskiä. Laitosten tulisi nimittää tästä toiminnosta koko laitoksessa vastaava henkilö (säännösten noudattamista valvova päällikkö tai muu henkilö).
205. Mikäli ei ole suhteellisuusperiaatteen mukaista nimetä henkilöä, joka olisi vastuussa ainoastaan säännösten noudattamista valvovan toiminnon päällikön tehtävistä, kun otetaan huomioon I osastossa määritelty suhteellisuusperiaate, tämä toiminto voidaan yhdistää

riskienhallintatoiminnon päällikön kanssa tai sitä voi hoitaa toinen johtavassa asemassa oleva henkilö (esim. lakiosaston päällikkö), mikäli toimintojen yhdistämisestä ei synny eturistiriitoja.

206. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja sen päällikön tulee olla riippumattomia valvomistaan liiketoiminta-alueista ja sisäisistä yksiköistä, ja niillä tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja resurssit. I osastossa määritelty suhteellisuusperiaate huomioon ottaen riskienhallintatoiminto voi avustaa tätä toimintoa tai se voidaan yhdistää riskienhallintatoiminnon tai muiden asianmukaisten toimintojen kuten lakiosaston tai henkilöstöosaston kanssa.
207. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon henkilöstöllä tulee olla riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus säännösten noudattamisesta ja niihin liittyvistä menettelyistä, ja sen tulee saada säännöllistä koulutusta.
208. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee valvoa asianmukaisesti dokumentoitujen säännösten noudattamiskäytäntöjen täytäntöönpanoa, ja käytännöistä tulee tiedottaa koko henkilöstölle. Laitosten tulee luoda prosesseja, joiden avulla arvioidaan säännöllisesti muutoksia laitoksen toimiin sovellettavissa laeissa ja säännöksissä.
209. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee neuvoa ylintä hallintoelintä niissä toimenpiteissä, joilla varmistetaan sovellettavien lakien, asetusten, määräysten ja standardien noudattaminen, ja sen tulee arvioida mahdollisten lainsäädännön tai sääntely-ympäristön muutosten vaikutusta laitoksen toimiin ja säännösten noudattamista koskevaan kehykseen.
210. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee varmistaa, että säännösten noudattamista koskeva valvonta tapahtuu järjestelmällisen ja asianmukaisesti määritellyn säännösten noudattamista koskevan valvontaohjelman mukaisesti ja että säännösten noudattamisen periaatteita noudatetaan. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee raportoida ylimmälle hallintoelimelle ja tarpeen mukaan vaihtaa näkemyksiä riskienhallintatoiminnon kanssa laitoksen säännösten noudattamista koskevista riskeistä ja niiden hallinnasta. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja riskienhallintatoiminnon tulee tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tarvittaessa tietoja omien tehtäviensä suorittamiseksi. Ylimmän hallintoelimen ja riskienhallintatoiminnon on otettava säännösten noudattamista valvovan toiminnon havainnot huomioon päätöksenteossa.
211. Näiden ohjeiden 18 jakson mukaisesti säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee myös varmistaa läheisessä yhteistyössä riskienhallintatoiminnon ja lakiyksikön kanssa, että uudet tuotteet ja menettelyt noudattavat nykyistä lainsäädäntökehystä ja tarpeen mukaan mahdollisia tulevia lainsäädännön, asetusten ja valvontavaatimusten muutoksia.
212. Laitosten tulee ryhtyä asianmukaisiin toimiin sellaista sisäistä tai ulkoista toimintaa vastaan, joka voisi helpottaa tai mahdollistaa petoksia, rahanpesua ja terrorismin rahoitusta tai muita talousrikoksia sekä kurinpitovikkomuksia (esim. sisäisten menettelyjen rikkominen, rajojen ylitykset).

213. Laitosten tulee varmistaa, että niiden tytäryritykset ja sivuliikkeet ryhtyvät toimiin varmistaakseen, että niiden toiminta on paikallisten lakien ja säännösten mukaista. Jos paikalliset lait ja säännökset estävät konsernin täytäntöönpanemien tiukempien menettelyjen ja säännösten noudattamista koskevien järjestelmien soveltamisen, erityisesti jos ne estävät konsernin yksiköiden välisen välttämättömän tietojen vaihdon ja julkaisemisen, tytäryritysten ja sivuliikkeiden tulee ilmoittaa tästä konsolidoivan laitoksen säännösten noudattamista valvovalle henkilölle tai säännösten noudattamista valvovan toiminnon päällikölle.

22 Sisäisen tarkastuksen toiminto

214. Laitosten tulee perustaa riippumaton ja tehokas sisäisen tarkastuksen toiminto ottaen huomioon I osastossa määritellyn suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit, ja sen tulee nimittää tästä toiminnosta koko laitoksen tasolla vastuussa oleva henkilö. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee olla riippumaton, ja sillä tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja resurssit. Erityisesti laitoksen tulee varmistaa, että sisäisen tarkastuksen toiminnon henkilöstön jäsenten pätevyys ja sisäisen tarkastuksen toiminnon resurssit, varsinkin sen tarkastusvälineet ja riskianalyysimenetelmät, vastaavat laitoksen kokoa ja sijaintipaikkoja sekä laitoksen liiketoimintamalliin, toimintaan, riskikulttuuriin ja riskinottohaluun liittyvien riskien luonnetta, laajuutta ja monimuotoisuutta.
215. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee olla tarkastetuista toimista riippumaton. Sisäisen tarkastuksen toimintoa ei siten tule yhdistää mihinkään toiseen toimintoon.
216. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee riskinoton määrään suhteutettua lähestymistapaa noudattaen arvioida riippumattomasti laitoksen kaikkien toimien ja yksiköiden, myös ulkoistettujen toimien, osalta, miten ne noudattavat laitoksen käytäntöjä ja menettelyitä sekä sääntelyvaatimuksia, ja antaa siitä objektiivinen varmistus. Kaikkien konsernin yksiköiden tulee kuulua sisäisen tarkastuksen toiminnon soveltamisalaan.
217. Sisäisen tarkastuksen toiminnon ei tule olla osallisena erityisten sisäisen valvonnan käytäntöjen, mekanismien ja menettelyiden tai riskirajojen suunnittelussa, valinnassa, laadinnassa tai täytäntöönpanossa. Tämän ei tulisi kuitenkaan estää johtotehtävänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä pyytämästä sisäisen tarkastuksen toiminnon näkemystä riskeihin, sisäiseen valvontaan ja sovellettavien sääntöjen noudattamiseen liittyvissä kysymyksissä.
218. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida, onko laitoksen 15 jaksossa määritelty sisäinen valvontajärjestelmä vaikuttava ja tehokas. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee erityisesti arvioida
- a. laitoksen hallintojärjestelmän asianmukaisuutta

- b. ovatko olemassa olevat käytännöt ja menettelyt edelleen riittäviä ja lakisääteisten vaatimusten ja sääntelyvaatimusten sekä laitoksen riskistrategian ja riskinottohalun mukaisia
 - c. ovatko menettelyt sovellettavien lakien ja säännösten sekä ylimmän hallintoelimen päätösten mukaisia
 - d. onko menettelyt täytäntöönpantu oikein ja tehokkaasti (esim. liiketoimien säännöstenmukaisuus, tosiasiallisesti muodostuvan riskin taso jne.)
 - e. suojaamisesta vastaavien liiketoimintayksiköiden sekä riskienhallintatoiminnon ja säännösten noudattamista valvovan toiminnon valvonnan ja raportoinnin riittävyttä, laatua ja vaikuttavuutta.
219. Sisäisen tarkastuksen toiminnon on todennettava erityisesti laitoksen sisäisissä malleissa käytettyjen menetelmien ja tekniikoiden, oletusten ja tietolähteiden (esim riskimallinnus ja tilinpäätöstietojen mittaaminen) luotettavuuden varmistamisessa sovellettavien prosessien koskemattomuus. Sen on arvioitava myös laadullisten riskientunnistus- ja riskienarviointivälineiden laatua ja käyttöä sekä suoritettuja riskienlievennystoimenpiteitä.
220. Sisäisen tarkastuksen toiminnolla tulee olla esteetön laitoksen laajuinen pääsy kaikkiin laitoksen tallenteisiin, asiakirjoihin, tietoihin ja rakennuksiin. Tämä sisältää pääsyn johdon tietojärjestelmiin ja kaikkien valiokuntien ja päätöksentekuelinten pöytäkirjoihin.
221. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee noudattaa alan kansallisia ja kansainvälisiä standardeja. Tässä viitataan esimerkiksi sisäisten tarkastajien järjestön (Institute of Internal Auditors) laatimiin kansainvälisiin ammattistandardeihin.
222. Sisäistä tarkastustoimintaa on toteutettava tarkastussuunnitelman ja yksityiskohtaisen tarkastusohjelman mukaisesti noudattaen riskiperusteista lähestymistapaa.
223. Sisäinen tarkastussuunnitelma tulee laatia vähintään kerran vuodessa vuosittaisten sisäisen tarkastuksen valvontatavoitteiden perusteella. Ylimmän hallintoelimen tulee hyväksyä sisäinen tarkastussuunnitelma.
224. Kaikki tarkastuksen perusteella tehtävät suositukset on asetettava viralliseen seurantaan asianomaisilla hallintotasoilla, jotta voidaan varmistaa niiden tehokas ja oikea-aikainen täytäntöönpano ja siitä raportointi.

VI osasto – Liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta⁴⁰

225. Laitosten on laadittava luotettava toiminnan jatkuvuuden hallintaa ja palautumista koskeva suunnitelma, jolla varmistetaan sen toiminnan jatkuvuus ja rajoitetaan tappioita liiketoiminnan vakavien häiriöiden varalta.
226. Laitokset voivat perustaa liiketoiminnan jatkuvuudelle itsenäisen toiminnon esimerkiksi osaksi riskienhallintatoimintoa⁴¹.
227. Laitoksen liiketoiminta on riippuvainen useista resursseista, jotka ovat alttiita häiriöille (esim. tietotekniset järjestelmät, mukaan lukien pilvipalvelut, viestintäjärjestelmät, keskeinen henkilöstö ja rakennukset). Toiminnan jatkuvuuden hallinnalla pyritään vähentämään operatiivisia, taloudellisia, oikeudellisia, maineeseen liittyviä ja muita olennaisia seurauksia, joita aiheutuu laitoksen tavanomaisten liiketoimintamenettelyjen häiriytymisestä näiden resurssien tuhoutumisen tai pitkien toimintakatkosten seurauksena. Käytössä voi olla muitakin riskienhallintatoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vähentää tällaisten tapahtumien todennäköisyyttä tai siirtää niiden taloudellisia vaikutuksia kolmansille osapuolille (esim. vakuutuksilla).
228. Luotettavan toiminnan jatkuvuuden hallintasuunnitelman luomiseksi laitoksen on analysoitava huolellisesti riskitekijät sekä alttiutensa vakaville liiketoiminnan häiriöille ja arvioitava (määrällisesti ja laadullisesti) niiden mahdolliset vaikutukset käyttämällä sisäisiä ja/tai ulkoisia tietoja ja skenaarioanalyysia. Analyysiin on sisällytettävä riskienhallintatoiminnon ohella kaikki laitoksen liiketoiminta-alueet ja sisäiset yksiköt, ja siinä on otettava huomioon niiden keskinäiset riippuvuussuhteet. Analyysin tuloksia on käytettävä apuna laitoksen palautumista koskevien prioriteettien ja tavoitteiden määrittelyssä.
229. Edellä mainitun analyysin perusteella laitoksen on laadittava
- a. varautumissuunnitelma ja liiketoiminnan jatkuvuutta koskeva suunnitelma, joilla varmistetaan, että laitos kykenee toimimaan asianmukaisesti kriisitilanteissa ja ylläpitämään tärkeimpiä liiketoimintojaan tavanomaisten liiketoimintamenettelyjensä häiriytyessä
 - b. kriittisten resurssien palautumissuunnitelma, jolla turvataan laitoksen palaaminen tavanomaisiin liiketoimintamenettelyihinsä kohtuullisessa ajassa. Mahdollisesta liiketoiminnan häiriytymisestä aiheutuvien jäännösriskien on vastattava laitoksen riskinottohalua.

⁴⁰ Laitosten tulee lisäksi noudattaa EPV:n tieto- ja viestintätekniskariskistä annettuja ohjeita, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-ict-and-security-risk-management>

⁴¹ Ks. myös asetuksen (EU) N:o 575/2013 312 artikla.

230. Varautumissuunnitelma, liiketoiminnan jatkuvuutta koskeva suunnitelma ja palautumissuunnitelma on dokumentoitava ja pantava huolellisesti täytäntöön. Dokumentoidun aineiston on oltava liiketoiminta-alueiden ja sisäisten yksiköiden ja riskienhallintatoiminnon saatavilla, ja aineisto on talletettava fyysisesti erillään oleviin järjestelmiin, joihin pääsee helposti käsiksi hätätilanteen sattuessa. Tähän on annettava asianmukainen koulutus. Suunnitelmia on testattava ja päivitettävä säännöllisesti. Kaikki testeissä ilmenevät ongelmat tai viat on dokumentoitava ja suunnitelmat on tarkistettava vastaavasti.

VII osasto – Avoimuus

231. Strategioista, käytännöistä ja menettelyistä on tiedotettava asianomaiselle henkilöstölle koko laitoksessa. Laitoksen henkilöstön on ymmärrettävä omiin tehtäviinsä ja velvollisuuksiinsa liittyvät käytännöt ja menettelyt ja noudatettava niitä.

232. Ylimmän hallintoelimen on tiedotettava henkilöstölle selkeästi ja johdonmukaisesti laitoksen strategioista ja käytännöistä vähintään siinä määrin kuin se on tarpeen heidän tehtäviensä hoitamiseksi sekä pidettävä henkilöstö ajan tasalla. Tämä voidaan tehdä kirjallisten ohjeiden, käsikirjojen tai muiden keinojen avulla.

233. Mikäli toimivaltaiset viranomaiset edellyttävät, että emoyritykset julkistavat direktiivin 2013/36/EU 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti vuosittain kuvauksen laitosryhmän oikeudellisesta rakenteesta, hallintorakenteesta ja organisaatiosta, tietojen tulee sisältää maittain kaikki konsernirakenteeseen sisältyvät yksiköt direktiivin 2013/34/EU⁴² mukaisesti.

234. Julkaisun tulisi sisältää vähintään

- a. yleisesitys laitosten sisäisestä organisaatiosta ja konsernirakenteesta direktiivissä 2013/34/EU määritellyllä tavalla sekä siinä tapahtuneet muutokset, mukaan lukien tärkeimmät raportointilinjat ja tehtävät
- b. kaikki edellisen julkaisun jälkeen tapahtuneet olennaiset muutokset ja olennaisen muutoksen päivämäärä
- c. uudet oikeudelliset, hallinnolliset tai organisaatiorakenteet
- d. rakennetta, organisaatiota ja ylimmän hallintoelimen jäseniä koskevat tiedot, mukaan lukien ylimmän hallintoelimen jäsenten määrä ja riippumattomiksi luokiteltujen jäsenten määrä sekä erittely kunkin ylimmän hallintoelimen jäsenen sukupuolesta ja toimeksiannon kestosta

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

- e. ylimmän hallintoelimen keskeiset velvollisuudet
- f. luettelo valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen valiokunnista ja niiden kokoonpanosta
- g. yleisesitys laitokseen ja ylimpään hallintoelimeen sovellettavista eturistiriitakäytännöistä
- h. yleisesitys sisäisestä valvontajärjestelmästä
- i. yleisesitys liiketoiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevasta kehyksestä.

Liite I – Sisäisten hallinto- ja ohjauskäytäntöjen kehittämisessä huomioitavat näkökohdat

Näiden ohjeiden III osaston mukaisesti laitosten tulee tarkastella seuraavia näkökohtia dokumentoidessaan sisäisiä hallinto- ja ohjauskäytäntöjä ja -järjestelyjä:

1. Omistajarakenne
2. Konsernirakenne tarpeen mukaan (oikeudellinen ja toiminnallinen rakenne)
3. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja toiminta
 - a) valintaperusteet ja miten moninaisuus on otettu niissä huomioon
 - b) jäsenten lukumäärä, toimeksiannon kesto, kierto, ikä
 - c) ylimmän hallintoelimen riippumattomat jäsenet
 - d) ylimmän hallintoelimen liikkeenjohtoon osallistuvat jäsenet
 - e) ylimmän hallintoelimen liikkeenjohtoon osallistumattomat jäsenet
 - f) sisäinen tehtävienjako tarpeen mukaan
4. Hallintorakenne ja organisaatiokaavio (sekä sovellettavin osin vaikutus konserniin)
 - a) erityisvaliokunnat
 - i. kokoonpano
 - ii. toiminta
 - b) mahdollinen liikkeenjohdollinen johtoryhmä
 - i. kokoonpano
 - ii. toiminta
5. keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt
 - a) riskienhallintatoiminnon päällikkö
 - b) säännösten noudattamista valvovan toiminnon päällikkö
 - c) sisäisen tarkastuksen toiminnon päällikkö
 - d) talousjohtaja
 - e) muut keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt
6. Sisäinen valvontajärjestelmä
 - a) kunkin toiminnon kuvaus, joka sisältää sen organisaation, resurssit, aseman ja toimivallan
7. Riskistrategian ja riskienhallintajärjestelmän kuvaus

8. Organisaatiorakenne (sekä sovellettavin osin vaikutus konserniin)
 - a) toiminnallinen rakenne, liiketoiminta-alueet ja toimivaltuuksien ja vastualueiden jakaminen
 - b) ulkoistaminen
 - c) tuote- ja palveluvalikoima
 - d) liiketoiminnan maantieteellinen laajuus
 - e) palvelujen tarjoaminen palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan järjestelmän mukaisesti
 - f) sivuliikkeet
 - g) tytäryritykset, yhteisyritykset jne.
 - h) offshore-keskusten käyttö
9. Menettelytapa- ja käyttäytymissäännöt (sekä sovellettavin osin vaikutus konserniin)
 - a) strategiset tavoitteet ja yrityksen arvot
 - b) sisäiset ohjeet ja säännökset, ennaltaehkäisevät käytännöt
 - c) eturistiriitoja koskevat käytännöt
 - d) väärinkäytösten paljastaminen
10. Sisäisten hallinto- ja ohjauskäytäntöjen tila, sisältäen päivämäärän
 - a) kehitys
 - b) viimeinen muutos
 - c) viimeinen arviointi
 - d) ylimmän hallintoelimen hyväksyntä.

